

Mulakhas Al-Fiqhí

Sammendrag av Islamsk rettsvitenskap

Del 1

av

Shaykh Sālih Al Fawzān

Boken er lest og undervist av Nour-Eddin Rahali som er uteksaminert fra det Islamske Universitet i Madina. Måtte Allah belønne han med paradiset, amin.

Introduksjon:	3
Kapittel 1: Renselse (tahara) og Vann	7
Kapittel 2: Vantro's vannbeholdere og klær	11
Kapittel 3: Handlinger man ikke kan gjøre når man er rituell uren	13
Kapittel 4: Etikken av å gå på do	16
Kapittel 5: Siwak og de naturlige handlingene av fitrah	18
Kapittel 6: Wudoo	20
Kapittel 7: Hvordan gjør man wudoo'	25
Kapittel 8: Stryke over khuff	27
Kapittel 9: Ting som opphever wudoo'	32
Kapittel 10: Ghusl	35
Kapittel 11: Tayammum	38
Kapittel 12: Fjerning av urenheter	41
Kapittel 13: Mensen og postnatale blødninger	46

Introduksjon

All lovprisning tilhører Allah, Herren over universet og fred og velsignelser være på profeten ﷺ hans familie, sahaba og de som følger dem til dommedagen.

Dette er en bok som er skrevet av Sheikh Salih Al Fawzan som har viet hele sitt liv til kunnskap. Den som kjenner til hans verk vil se at han er den samme sheikhen i dag, som han var for 30 år siden. Dette er slik lærde av Ahlus Sunnah er, de endrer ikke meninger når det passer dem. Denne boken var i utgangspunktet foredrag sheikhen holdt på radio, siden det var gode foredrag valgte han å skrive de til en bok. Dette er en bok av lovskolen hanbali, som gir et generelt blikk over hva fiqh er. Målet er ikke å fortelle hva som er mest riktig (pga uenigheter blant lærde) men å gi et innblikk i fiqh, for å deretter bygge sin kunnskap på det. Når det gjelder uenigheter blant lærde, er disse av to typer.

Den første *uenigheten* er hvor meningene er så motstridene at de ikke lar seg kombinere, f.eks. når en lærd sier at noe er haram men en annen sier det er halal.

Den andre *uenigheten* er f.eks. dua som profeten ﷺ har lært oss, enten ved bønn, før vi resiterer Koranen eller i rukuh. Her kan man kombinere flere meninger da det er berettet forskjellige dua.

I fiqh vil du alltid finne at det er uenigheter blant lærde, dette er primært basert på forskjellige tolkninger.

Fordelene for å søke kunnskap i religionen.

Det å søke kunnskap er en av de beste handlingene man kan gjøre og dette er et godt tegn i en muslim, altså det er en godhet i han. Profeten ﷺ sa *"Hvis Allah ønsker å gjøre det godt for en person, får Han ham til å forstå religionen"*¹. Så det å tilegne seg kunnskap i religionen er en av de grunnene man klarer å gjøre gode gjerninger. Allah sier *"Det er Han som har sendt Hans sendebud med veiledning og religionen av sannheten"* (Al-Fath:28). Ordet *"Veiledning"* her menes med nyttig kunnskap og *"religionen av sannheten"* er det som leder til gode handlinger. Allah beordret også profeten ﷺ til å spørre Han om mer kunnskap, Allah sier: *"Og si: Min Herre, øk min kunnskap"* (Taha:114)

Al Hafiz ibn Hajar² kommenterer verset ovenfor *"Og si: Min Herre, øk min kunnskap"* med å si at dette er en klar indikasjon på statusen og gunsten av kunnskap, for Allah beordret aldri profeten ﷺ om å spørre Ham om noe annet enn å øke kunnskap. Profeten ﷺ pleide å referere til samlinger av nyttig kunnskap som *"Hagene av paradiset"* og han ﷺ sa at *"Folk av kunnskap (lærde) er arvtakere til profeter"*. For at du skal være en av arvtakere til profeter må du tilegne deg kunnskap om Koran og Sunnah, for profeten ﷺ etterlot seg ikke annet enn Koran og Sunnah.

Det er ikke noe tvil om at før en starter med å utføre en handling, må han først vite hvordan handlingen skal gjøres (eks. dra på hajj), slik at han kan få dens belønning ved at handlingen blir akseptert hos Allah.

---

¹ Bukhari og Muslim

² Dette er sheikhen som har skrevet den beste forklaringen av Sahih Al Bukhari, kjent som Fath al-Bari fi Sharh Sahih al-Bukhari

Likeså, er det ikke riktig at en person starter å tilbe sin Herre uten kunnskap, for det er gjennom hans Herre han blir reddet fra helvete og belønnet med paradiset.

Derfor deles folk i tre kategorier når det gjelder kunnskap og handlinger.

1) De som har lært nyttig kunnskap og velger å handle på den.

Det er de som Allah har veiledet til den riktige veien, veien som Allah har velsignet på profeter, sannferdige, martyrer og de rettskafne, og sannelig er disse gode følgesvenner.

2) De som har lært nyttig kunnskap, men handler ikke på den.

Det er de som Allah er sint på, som jøder og alle de som følger deres fotspor. Jødene viste til tegnene til profeten ﷺ, at han skulle dukke opp i den arabiske halvøya derfor migrerte de til Yatrib (Madina) fra Palestina i vente av en profet, men da Muhammad ﷺ ble profet, nektet de å følge han fordi han ikke var fra dem, så de handlet ikke på den nyttige kunnskap de hadde.

3) De som handler uten kunnskap.

Dette er de som har gått på villedelse, slik som kristne og deres likesinnede. Ibn al Qayyim sa i en bok at hvis han hadde samlet ti kristne og spurt om definisjonen på treenigheten ville han fått forskjellige svar, da troen deres er basert på uvitenhet.

Dette er kategorier som er nevnt i Sura Al Fatiha i de to siste versene som vi resiterer i hver raka'ah : *"Veiled oss til den rette veien, veien til de Du har velsignet og ikke de Du er sint på (jøder) eller de som gikk på villedelse (kristne) "* (al- Fatiha 6-7)

Når det gjelder verset i Surah Nisa: 69 så sier Allah *"Og den som adlyder Allah og profeten, så vil dem være i selskap med de som Allah har gitt Hans velsignelser over, profeter, sannferdige, martyrer og rettskafne folk, disse er gode følgesvenner"*. Dette forklarer verset i surah al Fatiha *"veien som du har velsignet over dem"*.

Men dette verset har en utrolig fin historie bak seg.

En av følgesvennene til profeten ﷺ ved navnet Thawbān elsket profeten ﷺ veldig høyt. Så høyt at han måtte se han hver dag, men en gang ble Thawbān borte i flere dager, så profeten ﷺ spurte en av sine naboer Sa'ad ibn Muadh "Har du sett Thawbān, det er lenge siden han har kommet til oss?" Sa'ad svarte: "Jeg vet ikke hva som har skjedd med han", da Sa'ad dro hjem til Thawbān for å se etter han, fant han ut at han var hjemme, så Sa'ad fortalte at profeten ﷺ spurte etter han³. Dagen etter så kom Thawbān til profeten ﷺ i en tilstand av tristhet, og han hadde gått ned mye i vekt. Profeten ﷺ spurte hvordan det går og hva som hadde skjedd, Thawbān svarte *"Jeg er verken syk eller har jeg vondt noen steder, men jeg tenkte at i denne verden så er vi sammen, men i paradiset så vil du være sammen med profeter mens jeg kommer ikke til å være på ditt nivå så jeg får ikke sett deg"* (Dette viser hans dype kjærlighet for profeten ﷺ) profeten ﷺ ble stille og visste ikke hva han skulle si, inntil Allah åpenbarte verset *"Og den som adlyder Allah og profeten, så vil dem være i*

---

³ Her kan vi lære en sunnah til profeten ﷺ at hvis det er en bror du ser ofte i moskeen, skole, samlinger osv. og han er borte så ta kontakt med han og hør hvordan han har det.

selskap sammen med de som Allah har gitt Hans velsignelser over dem, profeter, sannferdige, martyrer og rettskafne folk, sannelig er disse gode følgesvenner” (An-Nisa:65)

Anas ibn Malik sa: ”Vi har aldri vært mer glade enn den dagen da vi hørte denne hadithen, for sannelig så elsker jeg profeten ﷺ, Abu Bakr og Umar og jeg håper at Allah vill gjenoppreise meg sammen med dem selv om jeg har ikke gjort like mange gode handlinger som dem”.

Sheikh Muhammad ibn Abdul Wahhab sa om Surah al Fatiha at verset ”*De som Allah er sint på*” gjelder også lærde som ikke handler på sin kunnskap og verset ”*De som ble villedet*” er de som handler uten kunnskap. Som nevnt gjelder dette også jøder og kristne. Noen uvitende folk tror at disse to egenskaper er kun ment til jøder og kristne og de glemmer at Allah beordrer muslimer til å resitere dette verset som en dua hvor de skal søke tilflukt hos Allah fra å bli en av disse to gruppene (jøder, kristne). All ære tilhører Allah, hvordan kan en person tro at når Allah har gjort det obligatorisk for han å resitere denne dua daglig, at han kan bare lese og tro at Allah har valgt det for han og allikevel ikke praktisere det.

Dette viser visdommen bak hvorfor det er obligatorisk å lese Surah al Fatiha i hver Salah (fard eller nawafil) fordi denne Surah bærer på mange meninger. En av de viktigste er at vi skal gjøre dua slik at Allah veileder oss til den veien som har nyttig kunnskap, og at vi handler på den kunnskapen som vil redde oss i denne verden og i neste, og at vi skal holde oss unna de som har forsømmet enten den nyttige kunnskapen eller de gode gjerninger.

Sheikhen sier videre; Vit min bror! Den nyttige kunnskapen tas fra Koran og Sunnah og man skal forstå den og reflektere over den ved å søke hjelp fra lærde som er oppriktige, som henviser tilbake til bøker av Tafsir, Fiqh, Hadith og Arabisk grammatikk. Sannelig så er disse midlene til å forstå Koran og Sunnah.

Så hvis man skal gjøre handlinger av tilbedelse riktig, så må du lære det som leder til perfektjon av dine handlinger, slik som Salah, Faste, Hajj osv. Du må også være klar over reglene rundt Zakah, og transaksjoner som angår deg. Slik at du kan bruke det Allah har gjort lovlig for deg og avstå fra det som Han har gjort forbudt for deg. Du bør også sørge for at pengene du tjener er halal, maten du spiser er halal, slik at du kan være blant dem som får sine dua akseptert av Allah. Du må kjenne til disse ting, og dette kan lett oppnås inshaAllah, forbehold om at du har vilje og oppriktig intensjon.

Så vær blant de som er ivrige til å lese nyttige bøker⁴, hold kontakt med lærde (dette er kjennskap til duat, det er de som knytter folk til lærde og ikke til seg selv), spør dem om det du er i tvil om, og det som omhandler din religion. I tillegg bør du ha interesse og delta på religiøse seminarer, leksjoner, konferanser, høre på religiøse programmer, lese religiøse magasiner. Hvis du blir opptatt med dette vil din kunnskap øke og du får en dypere forståelse og vit min kjære bror, at kunnskap øker kun når den blir praktisert. Så hvis du handler på den så vil Allah også øke din kunnskap.

---

⁴ Anbefales å lese bøkene til Sheikh Salih Al Fawzan, han er veldig flink til å forklare ting på en enkel måte og gjør det lett å forstå.

Som det sies i visdommen som har blitt berettet "Den som handler på det han har lært, så vil Allah velsigne han med kunnskap som han enda ikke har lært" dette blir bekreftet i Koranen hvor Allah har sier "Og frykt Allah, og Allah vil lære dere (gi dere mer kunnskap), og Allah har kjennskap til alt" (Baqara:282)

Det beste du kan vie din tid til er å søke kunnskap, og dette er det intelligente folk konkurrer om. Det er gjennom kunnskap det blir liv i ditt hjerte og dine handlinger blir rene. Allah har prisert de lærde som handler på sin kunnskap og Allah har opphøyet deres status slik som Han sa "Si: Kan de som har kunnskap være lik de som ikke har kunnskap, sannelig de som er intelligente vil reflektere over dette " (Zumar:9) Allah sier også: "Allah vil opphøye de troende blant dere og de som har blitt gitt kunnskap med nivåer, og Allah kjenner til deres handlinger". (Mujadilah:11)

Så Allah viser at det som er unikt med de som har iman i sitt hjerte og kunnskap, er at de har høyere nivå enn andre. Allah kjenner til absolutt alt det vi gjør og har fortalt at det er nødvendig å kombinere kunnskap med gode handlinger og begge må gjøres ut i fra imaan i ditt hjerte og frykt for Ham. At vi samarbeider med godhet og taqwa så har Sheikhen skrevet denne boken hvor han har samlet kunnskap om fiqh, og vil gi deg dette på en lett måte å forstå på, så du kan dra nytte av det og det kan hjelpe deg til å tilegne mer kunnskap.

Til slutt så spør vi Allah om å gi oss nyttig kunnskap, veilede oss til å gjøre gode handlinger, gjøre oss blant de som kan se sannheten tydelig, veilede oss til den så vi kan følge den, klargjøre falskheten for oss og gi oss evnen til å holde oss unna det, amin.

Denne boken som sheikhen har skrevet er om fiqh. Før vi går videre må vi forstå ordet fiqh. Fiqh på arabisk betyr "forståelse", så fiqh er en kunnskap du lærer og forstår. Profeten ﷺ sa: "Hvis Allah ønsker å gjøre det godt for en person, får Han ham til å forstå (fiqh) religionen" så fiqh er forståelse. Vi vet at i profeten ﷺ sin tid så ble Koran nedskrevet og hadith, profeten ﷺ prioriterte å nedskrive Koran i første tiden av Islam for å ivareta og beskytte den, men da flere og flere konverterte til Islam så tillot han følgesvennene til å nedskrive hadith og en av de kjente som gjordet dette var Abdullah ibn 'Amr ibn al 'As som Abu Huraira fortalte om.

Når flere konverterte til Islam så lærde viktigheten av å nedskrive og forenkle kunnskap til folket. Så den andre generasjonen i Islam begynte å nedskrive kunnskap, og blant de første til å forenkle og nedskrive det, var Imam Abu Hanifa. Abu Hanifa var den første til å si "Vilkårene for wudoo' er det og det" han var den første til å inndele kunnskap i kategorier. Målet var å forenkle kunnskap for den gjennomsnittlige muslimen slik at han kan forstå det, og ikke for å følge det helt blindt, men med bevis fra Koran og Sunnah. Lærde forenklet kunnskap fra Koran og Sunnah slik at en hver person trengte ikke å gå gjennom hele Koranen og Sunnah for å lære seg å gjøre wudoo' eller for å be.

Dette var slutten på introduksjon og Sheikhen starter med sitt første kapittel om renselse.

Kapittel 1: Renselse (tahara) og Vann

Vi vet at bønn er den andre søylen i Islam etter Shahada, og det er den som skiller mellom en troende og en ikke-troende. Akkurat som i hadithen av Jaabir hvor Jaabir berettet at profeten ﷺ sa: *"Forskjellen mellom oss og dem (kuffar) er Salah, den som avstår fra Salah er en kafir"*. I en annen hadith sa profeten ﷺ *"Det som er mellom en mann og shirk er (å avstå fra) Salah"*⁵. Forestill deg en telt som blir holdt av en stokk, når man tar bort stokken faller teltet, det samme gjelder Salah, det er den som holder ens Islam fra å falle. Profeten ﷺ har også sagt at det første man blir spurt på dommedagen er om Salah, og hvis den blir akseptert, vil alle gode gjerninger som følger etter også bli akseptert og hvis Allah ikke aksepterer din Salah så vil heller ikke gode gjerninger som følger etter bli akseptert. Dette viser viktigheten av Salah, som er båndet mellom deg og Allah.

Allah har nevnt Salah i mange vers i Koranen, hvor i noen vers Allah beordrer muslimer til å be, mens i andre vers så forteller Han om dens belønning, Han nevner Salah med sabr (tålmodighet) og vi vet at profeten ﷺ fant komfort og nytelse i Salah. Salah er tegnet på en rettskaffen muslim og Salah beskytter deg mot synder.

For at Salah skal være gyldig så må man være spirituelt ren fra små og store faktorer som ugyldiggjør wudoo', så mye det lar seg å gjøre. For å rense seg bruker man enten vann eller ren jord (tayammum) hvis man har ikke tilgang til vann. Dette er årsaken til at lærde av fiqh starter med tahara i sine bøker. Tahara kommer før Salah og profeten ﷺ sa at *"Nøkkelen til bønn er (tahara) renselse"*⁶. Når lærde skriver bøker av Fiqh så starter de som regel med renselse og vann, utenom maliki lærde.

Maliki lærde starter sine fiqh bøker med "tiden av bønn". De mener at det å rengjøre seg selv blir ikke obligatorisk for en muslim med mindre tiden for bønn er inne, så Imam Malik i sin bok Al-Muwatta starter med tiden av bønn, fordi han mente det er det første som gjør at tahara blir gyldig, mens majoriteten starter med tahara fordi de sier dette er shart for Salah. Shart er en kriteriet/vilkår som må være tilstede før en tilbedelse, men selv hvis tahara er tilstede, er det ikke nødvendigvis at Salah blir godkjent fordi Salah har flere vilkår som må oppfylles.

Lærde starter med tahara i fiqh bl.a. fordi i hadithen av ibn Umar så var Salah den andre søylen etter Shahada som ble nevnt, og profeten ﷺ sa i en hadith *"Nøkkelen til bønn er tahara"*. De årsakene som holder deg igjen fra å be er som en lås som holder deg tilbake og nøkkelen til denne låsen er tahara.

Tahara er en av de aller viktigste vilkårene til bønn. Vi har to type tahara:

---

⁵ Så lærde har forskjellige meninger om en person som ikke ber, noen har sagt at han er fremdeles muslim, men dem er alle enige at han er den verste synderen. Lærde som ibn Taymiyyah har sagt *"Den som gjør zina men ber er langt bedre enn den som ikke ber i det hele tatt"*, andre lærde har sagt at hvis du mister en bønn med vilje eller ber ikke bønn i tide med vilje så er du en kafir

⁶ Ahmad, Abu Dawud, Tirmidhi, ibn Majah

- Al- Ma' nawiya, dette er den åndelige tahara som man starter med å rense hjerte fra shirk, bid'ah, synder, og alt som er haram,
- Al- Hissiya, dette er sanselig tahara, den ytre tahara, f.eks. som wudoo' og ghusl.

Ordet tahara betyr på arabisk "å rengjøre og fjerne alle urenheter på seg", i Islam betyr tahara at man "fjerner alle faktorene som ugyldiggjør Salah". Dette kan oppnås ved bruk av vann med intensjonen om å rengjøre seg, men hvis man f.eks. har gjort janaba (samleie, våt drøm) så må man vaske hele kroppen, men hvis det er bare de små faktorene som ugyldiggjør wudoo' så er det nok med å vaske de fire kroppsdelene (ansikt, armer fra fingertuppen til albuen, hodet og beina) og man kan bruke tayammum (ren jord) hvis man har ikke tilgang til vann.

Målet med dette kapitlet er å snakke om de ulike typer av vann som er tillat eller forbudt å bruke for å bli spirituell ren. Allah sier i Koranen "Vi har nedsendt fra himmelen rent vann" (Al Furqan:48) og Allah sier også "og sendt ned fra himmelen regn for å rengjøre dere" (Al-Anfal:11)

Ordet "tahooor" betyr rent vann. Dette er en type vann som er ren i utgangspunktet og som også kan brukes til å rengjøre andre ting, og den har ikke forandret sine opprinnelige egenskaper, enten det er regn, snø, hagl, elver, springer, brønn, hav, destillert vann. Dette er vann man kan bruke for å rengjøre seg med, men hvis dens egenskaper (utseende, smak eller farge) blir forandret pga. urene ting, så er det forbudt å bruke det til å rengjøre seg (ijmaa'). Hvis det faller i vannet noe som er rent i utgangspunktet og det forandrer ikke vannets egenskaper, eller den forandrer men bare litt, så er dette vannet fremdeles tahooor og kan brukes til å rengjøre seg.

Noen eksempler

Er rosevann tahooor? Svaret er nei, fordi smaken og lukten er ikke som vann.

Hva med en brønn hvor noen blader fra et tre har falt eller det er alger i den, er dette vannet tahooor? Svaret er ja, fordi bladene og alger er rene i utgangspunktet.

Er vannet fra en rennende elv tahooor? Ja, det er tahooor, fordi når elven flyter så er det vanskelig å holde den unna fra gjørme o.l. så du kan bruke den til å gjøre wudoo' men ikke til å drikke. Hva med vannet fra havet? Ja og bevis for det er at noen sahaba gikk en gang til havet for å fiske og de sa til profeten ﷺ "Vi har tatt med for lite vann for å drikke, og vi hadde ikke kapasitet til å ta med mer vann, kan vi gjøre wudoo' med vannet fra havet? Så profeten ﷺ svarte "Havet er tahooor, og alt som kommer ut fra den og dør er halal".

Er te tahooor? Svaret er nei fordi teen tar over egenskapene til vannet, smaken og lukten blir forandret.

Ibn Taymiyyah sa at når vannet forandrer seg, enten det er lite vann eller mye, hvis den blandes med noe som er rent, som f.eks. ishnan (en såpe før i tiden), vanlig såpe, sidr (bladet til en spesielt tre) khitme (nesten som såpe, når man blander den i vannet får man bobler), jord, deig og andre lignende ting som er rene i utgangspunktet men de kan forandre vannet så mener han at det er lov å bruke slik vann.

Så hvis f.eks. du har vann i en beholder med rester av blader til et tre, eller såpe, så blir vannet litt forandret men den beholder fremdeles sine egenskaper og dermed kan man bruke den til å gjøre wudoo'.

Lærde har to meninger når det gjelder dette.

Ibn Taymiyyah nevner disse to meningene med deres argumenter som de er basert på og støtter meningen som sier at det er lov å bruke slik vann (som har fått i seg litt av noe som er rent) dette kommer vi tilbake til senere fordi majoriteten av lærde sier at, hvis noe rent faller i vannet så kan man ikke bruke det vannet til renselse.

Sheikh Fawzan nevner hvorfor ibn Taymiyyah valgte denne meningen (det er lov å bruke slik vann til renselse) fordi Allah sier *"Hvis dere er syke eller på reisefot, eller en av dere måtte gå for å gjøre fra seg (gå på do) eller har rørt sin kone og dere finner ikke vann, så gjør tayyamum av en sa'id tayyib (ren jord) og stryk det over deres ansikter og hender"* (Al Maida:6).

Vannet i dette verset er skrevet med en ubestemt ism i en nektende setning, og på arabisk når det er en nektende setning og objektet kommer i ubestemt form så omfatter den alle typer vann, uten å gjøre noe forskjell mellom dem. Dette er årsaken til at ibn Taymiyyah valgte denne meningen.

Lærde deler vann i to kategorier

- Tahoor: Er vann som er helt rent i utgangspunktet og kan brukes til renselse.
- Taahir: Er vann som er rent, det er ikke noe urent som har falt i vannet, men den kan ikke brukes til renselse, fordi dette vannet har fått i seg en av tingene som er rene, f.eks. hvis en liten såpe/deig faller i en beholder av vann, vil vannet fremdeles være rent, da tingen som falt oppi var rent, men lærde sier at dette vannet ikke lenger kan brukes til wudoo´

Men når vi ser i verset ovenfor så presiserte ikke Allah om det vannet er tahoor eller taahir, dermed er alle type vann inkludert i denne ayah, dette er meningen til ibn Taymiyyah som også er meningen til Sheikh Fawzan.

Allah har gjort tayammum som en erstatning for vann, som et middel til å rense seg selv i tilfellet hvor vannet ikke er tilgjengelig eller vannet ikke kan brukes. Dette er det fordi Allah vil ikke gjøre ting vanskelig for oss. Når det gjelder hvordan man skal gjøre tayyamum vil dette bli forklart senere.

Ibn Hubayrah, tidligere guvernøren i staten Abbasiyyah, en hanbali lærd som har samlet i sin bok alle ijmaat, alle tingene som lærde er enige om hvor han sier: *"Lærde er enige om at det å rengjøre seg blir gjort med vann for enhver person som er forpliktet til å gjøre Salah, så er det obligatorisk for han å bruke vann når den finnes, når den ikke finnes så er det dens erstatning (tayammum) som skal brukes fordi Allah sier "...og finner dere ingen vann så gjør tayammum" (Nisa:43) og Allah sier også "... Allah som har sendt ned vann (tahoor) fra skyene som dere rengjør dere med" (Anfal:11)".*

Dette viser storheten av Islam, en religion av renhet, både fysisk og spirituell renhet. Når man rengjør seg i Islam så gjelder det både at man er spirituell ren fra avgudsdyrking og erkjenner og vet at Allah er En, og tilber Han med oppriktighet og at man er fysisk ren fra fysiske urenheter.

Vit at vannet som har behold sine egenskaper og har ikke blitt blandet med noe, den er tahoor med ijmaa' (kan brukes til å rense seg med) når det blir forandring i en av dens tre egenskaper: lukt, smak og farge pga. urene objekter, så er alle lærde enige at den er uren (f.eks. en fugl fløy over og det falt noe urent), da kan man ikke bruke dette vannet i noen sammenheng (hverken vaske eller drikke). Hvis vannets egenskaper blir forandret med bladene av trær, eller såpe, eller annet stoff som regnes som rent i utgangspunktet men dette stoffet tar ikke over vannet, kan man fremdeles ikke kalle det for vann, sheikh Fawzan har uenighet om dette, men i følge hans mening så er den tahoor (ren i seg selv og kan brukes til å rengjøre andre ting).

Sheikh Salih Fawzan deler vann kun i to kategorier

1. Tahoor – Rent vann, som kan brukes til å rengjøre seg selv, enten om den er i sin opprinnelige form eller om den har blitt blandet litt med objekter som er rene, men til den grad at man kan fremdeles kalle det for vann.
2. Najis – Urent vann, som du ikke har lov til å bruke til renselse enten spirituelt eller andre ting. Dette er også vannet som dens egenskaper (luft, smak, farge) har blitt forandret med et urent objekt.

Andre lærde deler vannet i tre kategorier:

1. Tahoor- Rent vann: Vannet som er i sin opprinnelige form, som kan brukes til wudoo', ghusl osv, for å rengjøre seg og andre ting.
2. Taahir – Delvis ren: Dette vannet har mistet sin opprinnelige form, fordi andre rene ting har falt oppi, f.eks. blader, såpe, mel osv. Dette vannet kan ikke brukes til å gjøre wudoo', ghusl osv. for å rengjøre seg, men du kan bruke det til å rengjøre andre ting (vaske gulvet osv.)
3. Najis – Urent vann, dette vannet har du ikke lov til å bruke til noe som helst, dette vannet inkluderer både skittent vann og vann hvor urene objekter har falt oppi.

Kapittel 2: Vantro's vannbeholdere og klær

Vannbeholdere

Grunnen til at lærde nevner vannbeholdere etter tahara er fordi vann er flytende og det trenger man en beholder til. Så nå skal vi se på hvilken beholder det er lov å bruke og ikke.

Sheikh Fawzan sier at beholdere som er enten laget av jern, tre, eller skinn. I utgangspunktet er alle type vannbeholdere som er rene lov å bruke, med unntak av to typer.

1) Beholdere som er laget av gull eller sølv, blandet med gull eller sølv, blitt malt med gull eller sølv, har et mønster med gull eller sølv, eller andre måter man kan feste gull eller sølv på beholdere, så er ikke slike beholdere tillatt å bruke, med unntaket av sølv, hvis det er brukt litt sølv for å reparere hullet/sprekken på beholderen. Før i tiden brukte man beholdere som var laget av leire f.eks. krukker og potter. Så når de fikk en sprekk, pleide man å smelte sølv og fylle det i sprekken slik at vannet ikke rant ut, vannbeholderen av den typen er lov å bruke.

Beviset for dette er hadithen til profeten ﷺ hvor han sa *"Ikke drikk i beholdere som er laget av gull og sølv, og ikke spis i fat (gjelder også bestikk) som er laget av gull og sølv, for vantro kan bruke disse ting i denne verden og vi muslimer vil få det i paradiset"*. (Bukhari og Muslim)

I en annen hadithen sier profeten ﷺ at *"Den som drikker med vannbeholdere laget av sølv fyller egentlig sin mage med helvete"* (Bukhari og Muslim)

Forbudet om å bruke slike beholdere gjelder enten de er laget av gull eller sølv eller at materialene er blandet sammen med jern til å lage beholderen, utenom hvis man har fylt litt sølv i en krukke/potte som hadde en sprekk. Beviset for dette er hadithen i Bukhari som er blitt berettet av Anas ibn Malik som sa *"Krukken til profeten ﷺ fikk en liten sprekk, så han reparerte den med å fylle sprekken med sølv"*. Dermed er dette unntaket.

Imam An- Nawawi sa at: *"Det er ijmaa' at det er ikke lov å ta i bruk noe som er laget av sølv eller gull (både for å spise, drikke og andre formål, som å ha en vase)."*

Så f.eks. hvis du har en fin fase laget av sølv eller gull så mener Imam Nawawi at det er ijmaa' at det ikke er lov å bruke den.

Her må vi si at vi med all respekt er uenige med imamen, grunnen til det er at han har en egen metode når det gjelder ijmaa'. Mange ganger når han sier "Ijmaa'" så mener han at de aller fleste lærde er enige om det, men ikke absolutt alle. Når det gjelder å bruke gull og sølv til å spise og drikke så er alle lærde enige om at er ikke lov, alle lærde fra profeten ﷺ sin tid til i dag er enige om dette, men ikke når det gjelder å bruke beholdere til andre formål, som vase eller bare ha en beholder som er laget av gull eller sølv, her er ikke alle lærde enige. En av konene til profeten ﷺ, Umm Salama hadde en liten beholder laget av sølv hvor oppi i den hadde hun profetens ﷺ hår, så når syke folk kom til henne så pleide hun ta håret ut fra

beholderen og legge de i en vanlig kopp med vann og gi det til de syke som igjen ble friske (med Allahs vilje) fordi kroppen til profeten er velsignet ⁷.

Denne hadithen viser oss at kona til profeten ﷺ kan umulig ha hørt hadithen av forbudet av beholdere av sølv og gull og hatt en beholder hjemme selv av sølv, derfor har noen lærde sagt at det er lov å ha beholdere som er enten laget av gull eller sølv til andre formål enn å drikke og spise, mens majoriteten av lærde sier at det ikke er lov å ha noen beholdere som er laget av sølv eller gull og grunnen til det er at når profeten ﷺ nevnte forbudet for å bruke gull og sølv i hadithene ovenfor så sa han at det gjaldt bare til drikking og spising fordi det var det arabere på den tiden brukte gull og sølv mest til, så derfor nevnte profeten ﷺ bare drikking og spising, men det betyr ikke at det er lov å bruke beholdere av sølv og gull til andre formål enn å spise og drikke selv om profeten ﷺ ikke sa noe om det.

Dette er meningen til majoriteten og InshaAllah den mest riktigste meningen, som vil si at beholdere som er laget av gull/sølv til andre formål enn spise og drikke er forbudt å bruke.

Det å ta i bruk eller eie beholdere av sølv og gull gjelder både menn og kvinner, fordi beretningene er generelle og det finnes ikke unntak i dem, det omfatter alle menn og kvinner, men kvinene fikk lov å bruke gull for å pynte seg for sine ektefeller. Sheikhen sier også at det er lov å bruke beholdere/bestikk/kasseroller til ikke-muslimere så lenge man vet at de er rene, og hvis du vet at det er noe urent på dem så kan du vaske det bort og bruke det.

2) Den andre beholderen som ikke er lov å bruke er beholdere som er laget av skinn til dyr som har blitt drept på en ikke-halal måte. Det er forbudt å bruke dem med mindre de er garvet⁸, og lærde er uenige om man kan fremdeles bruke dem etter at man har garvet dem. Meningen til majoriteten er at det er lov å bruke skinn av døde dyr etter man har garvet dem. Her er det snakk om beitedyr og ikke alle typer dyr. Dette er pga. mange autentiske beretninger og fordi deres urenheter bare er midlertidige og blir borte ved å garve dem. Profeten ﷺ sa at skinnen av døde dyr "*Bli rene med vann og qarz* (blader av en spesiell tre man bruker for å garve skinnen med) og profeten ﷺ har sagt "*Garving av skinn er dens rengjøring*".

Klær til ikke-muslimere

Når det gjelder klær til ikke-muslimere så er det lov å bruke dem med mindre man er klar over at de er urene (her er det snakk om hvis du kjøper brukte klær, ikke nye i butikken). Dette er fordi i utgangspunktet så er deres klær rene og tvil er ikke nokk for å fjerne dette prinsippet. Likeså er det tillat å bruke deres klær som er enten strikket eller farget, fordi profeten ﷺ og hans sahaba pleide å bruke klær som var strikket og farget av ikke-muslimere. Profeten ﷺ hadde klær han brukte fra Yemen og befolkningen var enten kristne eller jøder, men allikevel så brukte profeten ﷺ deres klær.

---

⁷ Så man kan søke velsignelse med, derfor sahaba pleide å slåss for å få vannet som rant ned etter at profeten ﷺ vasket seg, siden det var barakah i det vannet. Selv hans spytt var velsignet, ved slagmarken av Khaibar da Ali ibn Abi Tālib kom til profeten og var veldig dårlig, han kunne ikke se med øynene så profeten ﷺ spyttet på øynene hans og tørket det bort så ble Ali ibn Abi Tālib frisk og kunne se klart og tydelig. Men de som hevder i dag at dette og dette er profetens hår eller krukke osv. disse folk må komme med isnaad, beretningskjede (fra den som eier tingen helt til profeten) og det er helt umulig for dem, derfor man må holde seg unna slike folk.

⁸ En metode for å gjøre dyre skinn myke og beskytte dem mot forråtnelse så man kan lage lær og holdbare, slitesterke skinnvarer.

Kapittel 3: Handlinger man ikke kan gjøre når man er rituell uren

---

Det er viktig å bli kjent og lære seg terminologien som lærde bruker når de snakker om rituell renhet.

Terminologi

Tahara: Du er i en tilstand hvor du er rituell ren. Dvs. du kan be, ta på Koranen o.l.

Najasa: Dette er alle typer urenheter, f.eks. avføring, blod osv.

Hadath: Du er i en i en tilstand hvor du er rituell uren, denne deles igjen i to kategorier.

- Hadath Al Asghar: Tilstand av den lille rituelle urenheter. Dvs. at man har vært på do, eller slapp luft, og for å bli rituell ren så trenger man bare å gjøre wudoo'.
- Hadath Al Akbar: Tilstand av den store rituelle urenheter. Dvs. Du har f.eks. hatt samleie med kona, våt drøm, kvinnen har hatt mensene eller hatt postnatale blødninger. For å bli rituell ren i dette tilfelle så må man gjøre ghusl.

Når man ikke lenger er i en tilstand av tahara så er man i en tilstand av hadath, dvs. at når du ikke er rituell ren så er du rituell uren.

Det er noen handlinger som en muslim ikke kan gjøre med mindre han har tahara, og dette er fordi disse handlingene har en høy status og storhet i seg. Så i dette kapitlet skal vi bli mer kjent med handlinger som er forbudt å gjøre med mindre man har tahara og disse handlingene kan man ikke gjøre, enten det er hadath al asghar eller al akbar. Deretter skal vi se på handlinger som man ikke kan gjøre hvis man har kun hadath al Akbar

Handlinger som er forbudt å gjøre i en tilstand av stor eller liten rituell urenheter

1) Ta på Koranen (Mushaf)

Sheikhen sier at det ikke er lov å ta på Koranen når man ikke har tahara (er rituell ren), dette er fordi Allah sier i Koranen *"Ingen rører den utenom de som er rene"* (Al Waqiah:79). Så det er ikke lov å ta på den med mindre man er rituell ren, noen lærde sier at *"de som er rene"* gjelder mennesker, mens andre mener at dette gjelder engler (sterkere i bevis). Selv om det skulle sies at dette verset handler om engler, så indikerer det at mennesker ikke skal røre mushaf uten å være rituell ren, fordi englene er rene, og det viser at vår tilstand må også være ren. Det har blitt rapportert hadith fra profeten ﷺ hvor han ﷺ sendte et brev til folket av Yemen som har blitt berettet av 'Amr ibn Hazm at profeten ﷺ sa *"Ingen skal røre mushaf utenom de som er rene"*⁹ men det er en stor diskusjon hvor autentisk denne hadithen er. Ibn Abdul Barr har en bestemt metode han bruker og det er at når han ser at mange lærde beretter denne hadithen så styrker det denne hadithen og gjør den til mutawatir¹⁰ selv om den er svak i beretningskjeden. Sheikh ibn Taymiyyah sier at de fire lovskolene er enige om at det er ikke lov å ta på koranen når man ikke har tahara.

Ibn Hubayrah sier i sin bok Al Iftah, *"De fire lovskolene er enige at det er ikke lov for en som er i en tilstand av rituell urenheter å røre mushaf"*. Sheikhen sier videre at man kan ta på

---

⁹ An-Nasai og andre

¹⁰ Hadith mutawatir, det er en hadith som har blitt rapportert av så mange mennesker at det er umulig at dem alle møttes sammen og ble enige om å fabrikere den. Dette er en av de høyeste nivå av hadith.

Koranen indirekte, f.eks. holde den i coveret, eller i en pose, uten å ta på direkte dens sider og hvis man f.eks. vil lese Koranen, men man har ikke tilgang til vann og har ikke tahara så kan man lese den og bla gjennom dens sider ved hjelp av en penn. En kvinne som har menses som vil lese Koranen kan ta en penn eller en hanske og kan bla i Koranen, og alt dette er for å opphøye Koranen. Det finnes uenigheter blant lærde, noen sier at man kan ta på Koranen direkte hvis man kun har hadath al asghar, (gjelder ikke hadath al akbar). Men meningen til de fire lovskolene er sterkere.

2) Utføre bønn (Gjelder både obligatorisk og ikke-obligatorisk)

Lærde er enige om at det ikke er lov å utføre noen type bønn når man er i en tilstand av liten eller stor rituell urenhet, enten det gjelder obligatoriske eller ikke-obligatoriske bønner. Dette er fordi Allah sier i Koranen *"Å dere troende, når dere skal gjøre salah så vask deres ansikt, deres hender til albuen, stryk over deres hode med våte hender og vask deres føtter opp til ankelen og hvis dere er i en tilstand av janaba¹¹, så rens dere (Al Maidah:6).*

Dette viser at det er forbudt for en muslim å be med mindre man er rituell ren. Profeten ﷺ sier også *"Allah aksepterer ikke salah hvis man er ikke ren"* og i en annen hadith sier profeten ﷺ: *"Allah aksepterer ikke salah fra en person som har mistet tahara (renhet) inntil han gjør wudoo"*, her er det spesifikt snakk om hadath al asghar.

Hvis man har mulighet til å gjøre wudoo', eller tayyamum så skal man ikke be uten å ha gjort tahara. Hanafi lærde er veldig strenge på dette og sier at enhver person som går i bønn bevist at han ikke har wudoo', så er ikke denne personen lenger muslim, vedkommende har frafalt Islam. Dette er fordi de mener at en person som vet at Allah ikke aksepterer hans bønn uten tahara og han ber allikevel, så håner han denne tilbedelsen og ser ned på den, altså har han ikke respekt for denne tilbedelsen. Mens andre lærde sier at den som er klar over dette og utfører bønn er en synder, men hvis han ikke var klar over det og utfører bønn så blir han ikke syndig, men hans bønn blir ugyldig.

3) Gjøre tawaf (Gå rundt Kabah 7 ganger)

For å gjøre tawaf rundt kabah enten det er på umrah, hajj eller bare frivillig, er det ikke lov å gjøre det med mindre man har tahara. Profeten ﷺ sa *"Tawaf er som Salah (bønn) forskjellen er at Allah har gjort det tillat å snakke mens man gjør det"*. Man skal heller gjøre dhikr eller resitere Koran når man gjør tawaf, men hvis noen snakker til deg så kan du svare vedkommende.

Sheikhen forteller da profeten ﷺ skulle gjøre tawaf så pleide han først gjøre wudoo', det har blitt også autentisk rapportert at profeten ﷺ har hindret en kvinne (Aisha, kona til profeten) som hadde menses til å gjøre tawaf. Alt dette viser at man ikke kan gjøre tawaf når man har den lille eller store rituelle urenheten. Beviset for at man ikke kan gjøre tawaf i en tilstand av den store rituelle urenheten er at Allah sier: *"Å dere troende, ikke kom nær Salah når dere er i en påvirket tilstand (påvirket av alkohol, narkotika osv.) inntil dere vet hva dere sier, eller i en tilstand av janaba, unntaket er de som skal bare krysse moskeen, inntil dere har vasket dere (hele kroppen)" (An-Nisa:43)* Dette verset viser at man skal aldri entre en moske mens man er i en tilstand av hadath al akbar med mindre man skal bare krysse moskeen. Allah har forbudt å være i moskeen i en tilstand av janaba så da er det vertfall forbudt å gjøre tawaf.

---

¹¹ En tilstand av stor rituell urenhet, f.eks. en som har hatt samleie med sin ektefelle, eller en kvinne som har menses eller fødsels blødninger.

Tingene som er nevnt ovenfor gjelder begge tilstandene av hadath, stor og liten, men nå skal vi se på handlinger som er forbudt å gjøre kun ved tilstanden av hadath al Akbar, så for å gjøre disse handlingene så MÅ man gjøre ghusl.

Handlinger som er forbudt i en tilstand av den store rituelle urenheten

1) Lese Koranen

Det er ikke lov å lese Koran i en tilstand av hadath al akbar, Ali ibn Abu Tālib sa "Ingenting hindret profeten ﷺ til å lese Koranen utenom janaba. En annen versjon av hadithen er "Profeten ﷺ pleide å lese Koran for oss så lenge han ikke var i en tilstand av janaba". Sheikhen sier at dette viser at det ikke er lov å lese Koranen i en slik tilstand. Dette gjelder også kvinner som har mensesen og postnatale blødninger, men det er noen lærde som har tillat det, som ibn Taymiyyah, at det er lov for kvinner som har mensesen til å resitere Koranen, men kun hvis det er fordi det er ut av frykt at hun vil glemme den. En person som har janaba kan nevne visse ord fra Koranen som f.eks. Bismillah Rahmani Rahim eller Alhamdulillah Rabbil Alamin men han må ikke ha intensjon at han leser Koranen, men hvis f.eks. han nyser og sier "Allhamdulillah rabbil alamin" er ikke det noe problem så lenge hans intensjon ikke er at han leser Koran. Det er mange andre slike eksempler og beviset er hadithen til Aisha som sa "Profeten ﷺ pleide å nevne Allah i alle hans tilstander (enten spirituell ren eller ikke)".

2) Være i moskeen

En person som har den store urenheten, enten det er janaba, mensesen eller fødselsblødninger så er det det ikke lov for personen å være i moskeen med mindre man gjør wudoo', for Allah sier: "*Å dere troende, ikke kom nær av Salah når dere er i en påvirket tilstand (påvirket av alkohol, narkotika osv.) inntil dere vet hva dere sier, eller i en tilstand av janaba, unntaket er de som skal bare krysse moskeen, inntil dere har vasket dere (hele kroppen)*" (An-Nisa:43). Dette vil si at man kan ikke entre en moske for å bli der. Tillegg har vi en hadith som er berettet av Aisha at profeten ﷺ har sagt "Jeg tillater ikke for en person som har janaba eller en kvinne som har mensesen til å være i moskeen". (Fleste av lærde sier at denne hadithen ikke er autentisk)

Men hvis en person er i en tilstand av stor urenhet og gjør wudoo' så kan han være i moskeen, i dette tilfellet er det tillat, for 'Ata ibn Rabah (Tabi'i) berettet: "*Jeg så noen av følgesvennene til profeten ﷺ bli sittende i moskeen ved å ha gjort wudoo' mens de var i en tilstand av janaba*". En person som har den store urenheten, hvis han har behov for å krysse moskeen så er det ikke problem pga. verset ovenfor i surah An-Nisa "*unntaket er de som skal bare krysse moskeen*". Når det gjelder bønningen av Id som er sunnah å be ute i naturen, i en park o.l. er det ikke tillat for en person som har janaba eller en kvinne som har mensesen å være i det stedet men de kan være i nærheten fordi profeten ﷺ sa "Kvinner som har mensesen skal holde seg unna steder der man utfører bønn".

Kapittel 4: Etikken av å gå på do

Islam er en perfekt religion, som er unik. For det er ingenting som er pålagt oss som ikke er blitt klart og tydelig fortalt, til og med når det gjelder å gå på do. Derfor har Islam kommet med retningslinjer når det gjelder å gå på do. Allah har opphøyd mennesker og æret dem fra dyr, for dyr gjør fra seg hvor som helst og rengjør seg ikke.

En av mushrikin kom en gang til Salman Al Farasi (Sahabi) og sa *"Har deres profet lært dere hvordan dere skal gjøre fra dere på toalettet?"* (Han prøver å gjøre narr av sahabien) og Salman al Farisi svarte stolt *"Ja, han forbød oss å vende oss mot Kiblah når vi skal gå på do, at vi skal rense oss med høyre hånden, ikke bruke mindre enn tre steiner når vi renser oss og ikke bruke bein til å rense oss"*.

Når man skal entre toalettet eller gå til et sted for å gjøre fra seg f.eks. i ørkenet så bør man starte med å lese en dua *"BismiAllah, A'uthubillahi min khubti wal khabaaith"* (I Allahs navn, jeg søker tilflukt hos Allah fra alle onde ting (mannlige og kvinnelig jinn eller urenheter) og entre med venstre fot først og når man forlater det så bør man gå ut med høyre fot ved å si en dua *"Ghufraanak, Allhamdulillahi ladhi adhhaba anil adha wa afani"* (Jeg søker Din tilgivelse, priset være Allah som har tatt bort fra meg skade, avføring, sykdom (holdt meg frisk)).

Grunn til at man skal gå inn med venstre fot og gå ut med høyre fot er for å ære alt som er høyre, mens venstre brukes til alt som må renses og fjerne urenheter. Profeten ﷺ elsket å starte alt som er opphøyd med høyre. Så når man skal gå inn på toalettet er ikke det noe man skal opphøye derfor skal man entre med venstre fot.

Hvis man har behov for å gjøre fra seg i ødemarken, så er det anbefalt at man går langt bort fra folk, gjerne bak en vegg, eller et tre og lignende, i tillegg er det forbudt å gjøre det mens man er vendt mot Kiblah med ryggen eller ansiktet. Så hvis du er et sted hvor doskålen står slik at når du sitter så er du enten med ryggen eller ansiktet mot Kiblah så trenger du bare sne deg litt så du vender deg bort fra Kiblah.

Når det gjelder urinering, så er det viktig at man er forsiktig og ikke treffer sine klær, for profeten ﷺ passerte to graver og han ﷺ sa at de blir straffet, og en av dem var en person som ikke vasket seg etter urinering. Så når man har urinert er det viktig å vaske seg. Man har ikke lov å bruke høyre hånden sin når man skal urinere, det er heller ikke lov å gjøre fra seg i et offentlig sted, hvor folk går forbi, eller et sted hvor folk henter vann eller søker skygge (ved et tre) for alt dette skader mennesker.

Det er heller ikke lov å gå på do med et ark, bok, dokument o.l. som har Allahs navn skrevet på, eller vers fra Koranen og hvis man frykter at dette vil bli stjålet så kan man ta den med seg men da må man dekke den med noe. Det er også ikke lov å snakke når man gjør fra seg, fordi profeten ﷺ har sagt at Allah forbanner dette.

Videre sier sheikhen at når man er ferdig på do så skal man gjøre enten istinja¹² eller istijmar¹³

---

¹² Vaske seg med vann

¹³ Vaske seg med toalett papir eller med steiner, blader av et tre

Det beste er hvis en person kombinerer disse to f.eks. bruker først dopapir også vasker seg med vann, men det er lov også å gjøre kun en av dem. Før i tiden ble det brukt steiner, blader, kluter og andre lignende ting, da kreves det at man tørker seg med det tre ganger eller mer (3,5,7,9).

Det er ikke lov å bruke avføring eller bein til dyr for tørke seg når man gjør fra seg ute i naturen, dette skyldes at profeten ﷺ har sagt i en hadith at dette er maten til jinn. Når man tørker seg bak, så skal man fjerne alt som er fuktig, hvis det blir noe igjen og det blir alltid noe igjen når man ikke bruker vann, men så lenge det ikke er fuktig så er det greit, fordi man ikke får fjernet det utenom med bruk av vann.

Noen muslimer tror at istinja er en del av selvet wudoo´ selv om de har gjort istinja tidligere når de var på do og dette er helt feil. Det er noe man må gjøre kun etter at man har vært på do. Så man må ikke gjøre istinja hver eneste gang man skal gjøre wudoo´, med mindre man skal gjøre fra seg.

I profetens ﷺ tid brukte de myke steiner og hvis man tørker seg med stein så vil det bli noe igjen og det er greit så lenge det som er igjen ikke er fuktig.

Noen lærde av fiqh sier at istinja og istijmar er en shart (betingelse/krav) før wudoo´, så ut fra dette vet vi at wudoo´ er ugyldig hvis man ikke gjør istinja eller istijmar etter at man har gjort fra seg, dette er basert på hadithen til profeten ﷺ hvor han ﷺ sa "En skal vaske sin kjønnsorgan og deretter gjøre wudoo´".

Imam An-Nawawi sa: "Det er sunnah å gjøre istinja før man gjør wudoo´ for å bli kvitt uenigheten og usikkerheten og være mer sikker på ens wudoo´". Fordi noen lærde som ibn Mas'ud mener at man må gjøre istinja før wudoo´, og andre lærde sier det samme.

Derfor må man rense seg fra urin, for hvis man ikke gjør det eller ser på det som en lett ting så kan man bli blant dem som vil bli straffet i graven slik som profeten ﷺ nevnte da han passerte graven til to folk og profeten ﷺ i en hadith sa "Rens dere fra urin, for mesteparten av folket blir straffet i graven pga. dette".

Imam Ahmad berettet en hadith, da profeten ﷺ ledet folk i bønnen Subh (fajr bønnen) og profeten ﷺ leste Surah Ar-Rum, mens han leste så gjorde han en feil. Så når profeten ﷺ var ferdig med bønnen så snudde han seg til sahaba og sa "En av dere som ber her gjør ikke wudoo´ så godt han kan, enhver person som skal be med oss så skal han gjøre sitt beste for å gjøre wudoo´". Dette viser at man kan glemme Koran når man ikke gjør wudoo´ riktig, og personer som ber bak imamen påvirker imamen.

Allah har priset folket av Quba (området hvor moskeen Quba er) pga. deres renslighet, Allah sier i Koranen: "Der (i Quba) er det noen menn som elsker å rengjøre seg og Allah elsker de som rengjør seg" (At-Taqba:108).

Al Bazzar fortalte at folket av Quba ble spurt hvordan de rengjør seg og de svarte "Vi bruker vann etter vi har brukt steiner" (De gjør istijmar og deretter istinja).

Kapittel 5: Siwak og de naturlige handlingene av fitrah

Siwak

Sheikhen starter med hadithen til Aisha hvor profeten ﷺ sier "Siwak er for å rengjøre tenner og tilfredsstill Allah"¹⁴. Dette viser at det å bruke siwak er en tilbedelse, det er en sunnah som profeten ﷺ gjorde og noe Allah vil at vi skal gjøre, derfor har profeten ﷺ i mange ahadith anbefalt å bruke siwak. Før han ﷺ

gjorde wudoo' og startet å lede bønn, så brukte han siwak. Abu Musa Al 'Ashari fortalte at han en dag gikk inn i huset til profeten ﷺ og så at profeten ﷺ overdrev med bruken av siwak, hvor han ﷺ til og med rensket tungen sin med siwak, dette er noe mange glemmer i dag.

Det har vært diskusjon blant lærde om hvilken hånd man skal bruke for å rengjøre tenner. Det finnes en generell regel som sier at man skal bruke venstre hånd/fot for å rengjøre urenheter og høyre fot/hånd til det som er opphøyd, altså rent. Så derfor når du går på do så går du inn med venstre fot og går ut med høyre, dette er for å ære høyre siden. Så hva med tenner? Noen lærde sa at når man pusser tenner med siwak så fjerner man matrester osv. på tennene og skal derfor bruke venstre hånden, mens andre lærde sier at man skal bruke høyre hånden fordi i denne hadithen så sier profeten ﷺ på slutten "for å tilfredsstill Allah" derfor skal man bruke høyre hånd. Sheikh Abdullah Al Bukhari nevnte en annen mening som ibn Hajar og andre lærde sier at når du skal fjerne vondt lukt eller matrester så bruker du venstre hånden, men hvis du har ren munn og du vil bruke siwak før bønn eller wudoo' fordi det er sunnah og ikke fordi du har matrester eller vond lukt du vil fjerne så bruker du høyre hånden.

Siwak som profeten ﷺ brukte er en pinne fra treet "Al Arak" som er kjent i den arabiske halvøya og finnes i nord Afrika, men man kan bruke hvilken som helst pinne fra hvilken som helst tre så lenge det ikke er skadelig, og man kan bruke analogi. Det å bruke siwak har vært handlingen til Allahs profeter og den første som brukte siwak var profeten Ibrahim og formålet med den er å rengjøre tenner og tilfredsstill Allah, dvs. Allah liker det og oppfordrer det, og derfor har profeten ﷺ anbefalt å bruke siwak i over hundre ahadith. Dette gjelder i alle tilstander, selv når du faster. Profeten ﷺ sa "Hvis jeg var ikke redd for at det skulle bli for vanskelig for mitt ummah så hadde jeg beordret mitt ummah å bruke siwak hver gang man gjør wudoo'"¹⁵. Derfor sier lærde at det er sterkt anbefalt å bruke siwak. Når du bruker siwak så drar du den vannrett i munnen og noen lærde har sagt at du bør bruke loddrett for å rense best mulig. Så vi bruker begge metodene for å rense tennene og tungen.

Fitrah

Det har blitt rapportert i Sahih Al Bukhari og Sahih Muslim at Abu Hurayrah berettet at profeten ﷺ sa: "Fem (handlinger/ting) er en del av fitrah, barbere rundt kjønnsorganet, omskjæring, trimme barten, fjerne hår underarmen, klippe neglene".¹⁶

---

¹⁴ Ahmad, Nasai, Ibn Majah, Bukhari

¹⁵ Ahmad, Bukhari og Muslim.

¹⁶ Bukhari og Muslim

Barbere rundt kjønnsorganet

Dette heter på arabisk Istihad, fordi den kommet fra ordet "hadid" som vil si barberhøvel som blir brukt for å barbere hår. Det å fjerne slik hår er en måte å se finere ut og en renselse og man kan fjerne den ved å barbere eller med andre metoder.

Omskjæring

Dvs. at man fjerner den løse huden som dekker skjønnsorganet til mannen, og en av grunnene til at man skal gjøre det er for å rense organet fra urenheter som oppstår ved forhuden. I Islam så gjelder omskjæring både for kvinner og menn. Men den omskjæringen som blir praktisert i østlige deler av Afrika og arabiske land er ikke den omskjæringen som profeten ﷺ og sahaba gjorde. Den som blir gjort i dag har sine røtter fra Farao, hvor kvinner fikk skade av omskjæring, men omskjæring fra Sunnah har ikke noe med dette å gjøre. For menn så er det sunnah muakkatada, og noen har sagt det er wajib, mens for kvinner er det tillat, eller noe som er mustahab. Men hvis det er forbudt i landet du befinner deg i så skal man forholde seg til loven. Ettersom lærde ikke har sagt at det er wajib for kvinner.

Trimme barten

Det å trimme barten er en måte man skiller seg fra avgudsdyrkere på. Det er mange ahadith som viser viktigheten av å trimme barten og la skjegget gro, skjegg er tegn av mannlighet, men allikevel så finner du i dag menn som barberer skjegget og lar barten gro, dette er helt motsatt av sunnah, men heller en etterligning av avgudsdyrkere. Profeten ﷺ pleide å sette siwak over leppen og klippet barten, slik at barten dekket ikke leppen. Imam Malik var veldig streng på dette, han mente at enhver mann som barberer bort hele barten fortjener 6 piskeslag. Så det er Sunnah å trimme barten og ikke la den gro for mye.

Det har også blitt rapportert i de to sahih bøkene i hadithen av Umar, at profeten ﷺ sa: *"Klipp deres bart og la skjegget gro"*. Profeten ﷺ sa ikke her hvor lenge man skal la skjegget gro, dermed er den ikke innskrenket til en lengde. Derfor har de fire lovskolene sagt at for enhver mann er det wajib å la skjegget sitt gro og størrelsen vil variere fra person til person, ingen av de imamene har sagt at det bare er sunnah, eller mislikt eller en arabisk tradisjon. Det er noen som sier at Abu Jahl hadde skjegg og mange arabere hadde skjegg, fordi det var naturlig å ha skjegg, så de som sier at det å ha skjegg var en bare arabisk tradisjon og det gjelder ikke oss i vår tid, svaret til dem er i en annen hadith hvor profeten ﷺ en dag ble besøkt av to persiske ambassadører som kom fra Persia og de hadde barbert skjegget og latt barten gro, profeten ﷺ mislikte det med en gang han så det og sa til dem "Hvem har beordret dere å barbere skjegget og gro barten?" og de svarte "Vår konge har beordret oss til det" og profeten ﷺ sa *"Allah har beordret meg/gitt meg ordre om å la skjegge gro og trimme barten"*. Dette viser at det er obligatorisk å la skjegget gro.

Fjerne hår i underarmen og klippe negler

Dette kan gjøres ved å dra dem ut hvis man tåler smerten eller barbere det bort. Dette er også for å bli kvitt den vonde lukten som kommer fra at man har hår under armene. Dette gjelder både menn og kvinner. Å klippe negler er også en del av fitrah og en av de naturlige handlingene for å forskjønne og stelle kroppen sin. Dessverre så har du har i dag unge folk og kvinner som sparer neglene og etterligner avgudsdyrkere fremfor å praktisere denne sunnah.

Kapittel 6: Wudoo´

Allah sier i Koranen: " Å dere troende ¹⁷, hvis dere skal gjøre Salah, så vask deres ansikt, albuer (fra fingertuppene til albuen) og stryk over deres hodet og vask deres føtter til ankelen" (Al Maaidah:6)

Lærde har diskutert om det å gjøre wudoo´ er noe som er kun for ummah til profeten ﷺ eller om det også har vært for andre nasjoner, for vi vet at Allah beordrer oss til å faste slik som folk før oss fastet. Her vet vi

at fasten har vært påbudt på andre nasjoner før oss, men hva med wudoo´? De fleste lærde sier at wudoo´ er noe unikt for muslimer, for verken jøder eller kristne er forpliktet til å gjøre wudoo´, faktisk har profeten ﷺ sagt "Det å rengjøre deg er halvet Iman" i en annen beretningen sier profeten ﷺ "Det å gjøre wudoo´ er halvet Iman". I verset ovenfor har Allah beordret muslimer til å vaske visse kroppsdeler, Han nevnte 4 kroppsdeler, de kalles al forod al wudoo´.

Enhver muslim må vite at wudoo´ har sine betingelser, obligatoriske og sunnah handlinger.

Wudoo´ kan deles i fire deler

1. Forood – Ting som er i selvet ibadah (f.eks. de fire kroppsdeler)
2. Shuroot¹⁸ - Betingelser som kommer før du begynner med en tilbedelse
3. Wajibat – Obligatoriske handlinger
4. Sunnan - Sunnah handlinger

Shuroot – Betingelser for wudoo´

1) Al Islam, at man er en muslim. Allah sier i Koranen " Sannelig religionen som er akseptert hos Allah er Islam" (Al Imran:19)

2) Al Aql, at man er mentalt frisk, gjelder ikke en som er funksjonshemmede, eller psykiskhemmede.

3) At Tamiiz, er når barnet har nådd en alder av 7 år. Når barn kommer i en alder hvor de kan skille hva som er galt og rett, farlig og trygt, forskjell mellom skjønn. Dette er vanlig i en alder av 7 år at barn har tamiz, derfor har profeten ﷺ oppfordrer foreldrene å lære sine barn om Salah når de er rundt 7 år gamle.

---

¹⁷ Ibn Abbas pleide å si at når Allah sier i Koranen " Ya ayyuhal ladhina amanu (Å dere troende)", så lytt godt etter for enten er det noe Allah påbyr deg eller noe ondt Han forbyr deg å gjøre.

¹⁸ Flertall av Shart, en betingelse før en tilbedelse, hvis denne shart er ikke tilstede så er ikke tilbedelsen gyldig, men er den oppfylt så er det ikke nødvendigvis slik at du kan gjøre tilbedelsen, fordi tilbedelsen har også andre betingelser.

4) An Niyyah, det er intensjonen i wudoo´, de fleste lærde sagt at dette er en betingelse utenom Hanafiyyah. Abu Hanifa har sagt nei, han mener wudoo´ er ikke tilbedelse, men kun en rengjøring, forberedelse til Salah, mens majoriteten sier at wudoo´ er en ibadah derfor krever den intensjon. La oss si at en person hopper i et basseng, og alle kroppsdelene hans blir våte, i følge hanafi lærde så har han wudoo´ siden han har vasket alle kroppsdelene, mens majoriteten sier nei, han hadde ikke intensjon (dette er den mest riktige meningen) for da muslimene byttet qiblah fra Quds mot Kabah, så var muslimene redde for at de ikke skulle få belønning for deres Salah så Allah åpenbarte vers hvor Han kalte Salah for iman, og wudoo´ er halvet iman, det viser at wudoo´ er en tilbedelse.

5) Bruke rent vann (tahoor). Vannet som man bruker må være rent, og hvis den er urent så blir wudoo´ ugyldig.

6) Vannet skal være mubaah. Vann du bruker til wudoo´ må være vann som du har fått på en lovlig måte, altså ikke stjålet eller tatt fra noen med makt for ellers er wudoo´ ugyldig.

7) At man har gjort istinja (bruke vann) eller istijmar (steiner, blader, papir) før wudoo´. Dette er kun hvis det var nødvending å tørke seg, ikke at du må gjøre det hver gang før wudoo´.

8) Fjerne alt som hindrer vannet å nå huden på de obligatoriske kroppsdelene. Den som gjør wudoo´ må fjerne alt som dekker lemmene av wudoo´, som hårgele, sminke osv. slik at vannet kan nå huden direkte uten at det skal være et hinder for vannet.

Furood av wudoo´

1) Vaske hele ansiktet: Fra toppen av håret (litt over pannen) til haken og fra øret til øret. En del av det å vaske ansiktet innebærer at man gjør al madmada og istinshak. Al madmada vil si at man skyller munnen med vann, du får vannet til å gå rundt i munnen også spyles du ut, du skal ikke drikke vannet. Istinshak vil si at man blåser vann inn i nesen også blåser det ut. (Disse to ting er wajib i følge sheikhen, mens andre sier det er sunnah). Hvis man unnlater å gjøre madmada og istinshak så er wudoo´ ugyldig fordi munnen og nesen er en del av ansiktet, og indre del av munnen og nesen må vaskes akkurat som ytre del. Allah beordrer i ayah ovenfor "*vask deres ansikter*" så den som unnlater å vaske noen deler av ansiktet adlyder dermed ikke ordren til Allah. Ansiktet skal vaskes en gang.

2) Vaske forarmer inkludert albuen: Allah sier "*og deres forarmer til albuen*".

Lærde var uenige når det gjald dette verset, de tolket ordet "*til*" på forskjellige måter, noen sa at du skal vaske fra hånden til grensen av albuen, mens andre sa fra hånden og til og med albuen. Da profeten ﷺ gjordet wudoo´ så pleide han å vaske fra hendene til øverste del av armen. Dette viser oss at albuen skal også vaskes. Noen tror at man skal vaske fra håndleddet til albuen, siden de har allerede vasket hendene før, men dette er feil, du skal vaske fra hendene til albuen selv om du vasket hendene dine tidligere. Dette skal gjøres en gang.

3) Stryke over hele hodet.

Dvs. at du skal stryke med våte hender over hodet, ørene er også inkludert. Profeten ﷺ har

sagt "Ørene er en del av hodet"¹⁹. Det er ikke nok å vaske bare håret og unnlate ørene fordi ørene er en del av hodet. Lærde har hatt uenigheter når det gjelder å stryke over hodet, noen sier at man må stryke over hele hodet, mens andre sier at det er nok med å stryke en del av hodet (et område som er like stort som tre fingre) dette er pga. forskjellige tolkninger av hadith. I hadithen av Zaid ibn Amr så fortalte han at profeten ﷺ vasket fra hår festen til nakken. Men det finnes gyldig mening som sier at man kan vaske en del av håret og ikke helet hodet. Når du stryker over hodet så starter du med håret foran pannen helt til bakerst del av hodet også tilbake til pannen, dette er et stryk. Uthman ibn 'Affan pleide å stryke over hodet tre ganger, så noen lærde har sagt det er lov. Vaskes en gang.

4) Vaske føttene, fra tærne til ankelen.

Man skal vaske hele foten sin helt opp til ankelen. Dette er meningen til ahla sunnah wal jamaah, i motsetningen til shia som sier at man kan stryke over føttene. Profeten ﷺ så en dag sahaba som gjordet wudoo' og noen av dem hadde vasket sine føtter, men ikke den bakerste delen av foten, så profeten ﷺ sa "Den bakerste delen av foten som ikke er vasket vil tilhøre veil (en elv i helvete)" så her advarer han ﷺ sine sahaba til å vaske hele foten og ikke unnlate noen områder. Vaskes en gang.

5) Tartib - Gjøre det i rekkefølge.

Du skal gjøre det i den rekkefølgen som Allah beordret i Surah Maidah, og dette er meningen til majoriteten at du gjør wudoo' i den rekkefølgen. For lærde sier at Allah nevnte å stryke hodet mellom kroppsdeler som man skal vaske (ansiktet, albuer og beina) dette viser oss at man skal gjøre det i den rekkefølgen, for Allah sa ikke at vi skulle vasket hodet, men kun stryke over med våte hender. Når profeten ﷺ fulgte den samme rekkefølgen som Allah kom med så sa profeten ﷺ "Dette er en wudoo' som uten den Allah ikke aksepterer noen bønn"²⁰. Andre lærde sier at rekkefølgen er ikke obligatorisk som f.eks. hanafiyyah og de bruker bevis av hadith av Miqdam hvor profeten ﷺ først vasket ansiktet, hånden til albuen så skyllet munn og nesa, så her har profeten ﷺ forandret rekkefølgen og dermed er det ikke obligatorisk, og lærde har forskjellige meninger om denne hadithen, noen sier at den er sahih og noen sier den er ikke sahih. Det kan hende at profeten ﷺ rett og slett glemte å skylle sin munn og rense nese så han gjordet det etter han vasket albuen, men dette skader ikke rekkefølgen siden skylle munn og nesa er ikke fard.

6) Muwalat - Vaske de kroppsdelenene rett etter hverandre uten et stort mellomrom.

Dette vil si at hvis du har vasket ansiktet ditt også kommer en venn av deg og dere snakker så kan du fortsette å gjøre wudoo' ved å vaske den neste kroppsdelen, men hvis du har f.eks. vasket ansiktet og du snakker med en venn så lenge at ansiktet ditt ikke lenger er våt men tørt, så må du starte wudoo' med å vaske ansiktet igjen, altså du kan ikke ta så store pauser mellom hver kroppsdeler at noen av dem blir tørre før du begynner på neste kroppsdeler.

---

¹⁹ ibn Majah, Daaraqutni og andre

²⁰ ibn Majah

Wajib i wudoo´

1) Tasmiiyah. Når det gjelder Tasmiiyah, altså det å si BismiAllah rett før man starter med wudoo´ så er det uenigheter blant lærde. De er uenige om det er obligatorisk eller sunnah. Imam Ahmad var av den oppfatningen at det er obligatorisk å si dette før wudoo´ og han brukte bevis hvor profeten ﷺ sa: *"Det er ingen wudoo´ for den som nevner ikke navnet til Allah"*²¹ mens andre lærde mener at denne hadithen er ikke autentisk så dermed er det ikke wajib, men bare sunnah. I følge alle lærde så er det lov å starte wudoo´ med tasmiiyah og dette er noe man ikke bør unnlate å gjøre. Imam Shawkani sier i sin bok at det å starte med tasmiiyah er noe som er oppfordret, så man bør starte med det og hvis man glemmer det og kommer på det underveis wudoo´ så bør man si det.

2) Madmada og Istinshak: Dette gjør man når man vasker ansiktet, les mer om dette under Foorood av wudoo´

Visdommen bak å vaske akkurat disse fire kroppsdelene (ansiktet, hånden til albuet, hodet og føttene til ankelen) er fordi disse blir ofte brukt i hverdagen og de blir brukt til å begå synder. Profeten ﷺ har sagt at når en hver muslim gjør wudoo´ så faller hans synder for hver kroppsdel han vasker. Amr ibn ´Abaasa berettet hadith at han sa til profeten ﷺ *"Kan du fortelle meg om wudoo´"*. Profeten ﷺ svarte *"Det er ingen av dere som bruker vann til wudoo´ hvor han skyller munnen og blåser vann inn og ut gjennom nesen, utenom at hans synder vil falle fra ansiktet hans, munnen og neseborene. Når han vasker ansiktet hans som Allah har befalt ham, så vil syndene hans fra ansiktet falle av med vannet fra enden av skjegget"*²². Så når han vasker sine forarmer til albuen, hans synder fra forarmer vil falle av med vannet fra fingrene hans. Og når han stryker over sitt hode, så vil syndene fra hans hode falle av med vannet fra håret. Og når han vasker sine føtter opp til ankelen så vil hans synder fra føttene falle av fra tærne sammen med vannet. Og hvis han står opp for å gjøre Salah og priser Allah og lovpriser Ham og viser helhjertet hengivenhet til Allah så vil hans synder forlate ham og forlate ham uskyldig som han var på den dagen da hans mor fødte ham"²³. Dette viser fordelene av wudoo´. Derfor bør man ha denne hadithen i bakhodet når man gjør wudoo´ og tenke på de syndene du har gjort med din tunge, føtter, hender osv. og tenke over at disse syndene vil falle av sammen med vannet når du gjør wudoo´.

Profeten ﷺ oppfordret muslimene til å si etter wudoo´ *"Ash hadu an la ilaha illallaahu wahdahu laa shareeka lahu wa ash hadu anna Muhammadan abduhu wa Rasooluhu"*²⁴ og dette for at man skal kombinere både den fysiske og spirituelle renselsen. Den fysiske er renselsen man gjør ved å vaske de kroppsdelene man skal vaske og den spirituelle renselsen får man ved å si Shahada så man renses sitt hjerte fra avgudsdyrking og vantro. Her ser vi at ibadah er linket med Tawheed. Allah sier i Surah Al Maidah på slutten av vers 6 *"Allah vil ikke gjøre ting vanskelig for dere, men Han vil rense dere og fullføre Hans favør på dere så dere blir takknemlige"*.

---

²¹ Tirmidhi, hasan av Al-Baani

²² Man må ha skjegg for å få denne belønningen

²³ Sahih Muslim

²⁴ Sahih Muslim

Noen ganger kan det være vanskelig å gjøre wudoo', som regel har vi tilgang til varmt vann, men hvis det er iskaldt vann så kan det være vanskelig, det kan hende man blir syk. Det å ha varmt vann til wudoo' er en velsignelse som Allah gir. I samme verset på starten så sier Allah "Å dere troende" dette viser at Allah henviser seg til de troende, så det betyr at en hver person som gjør wudoo' og tar vare på den er en av folket av iman. Profeten ﷺ sa "Det er ingen som er i en tilstand av wudoo' utenom at han er en troende". Så hvis man prøver alltid å ha wudoo' så gjør det lettere å utføre sine bønner, spesielt i våre hektiske hverdager.

Sunnah i wudoo'

Dette er handlinger av wudoo' som er oppfordret til å gjøre. Så den som vil ha enda mer belønning i wudoo' bør utføre disse handlinger og søke belønning hos Allah.

- 1)** Bruke siwak. Viktigheten av siwak har vi snakket om tidligere. Siwak skal brukes når man skyller munnen. Dette er for å rense munnen og gjøre seg klar til å tilbe Allah.
- 2)** Starte med å vaske hender tre ganger før man vasker ansiktet. Mange tror at det å vaske hender er obligatorisk, men det er Sunnah. Dette skal man gjøre før man vasker ansiktet slik som det har blitt rapportert i mange ahadith.
- 3)** Starte å skylle munnen og blåse inn vann i nesen før man vasker ansiktet. Når du skyller munnen så skal du la vannet gå rundt i munnen, det å drikke vannet telles ikke, du må la den gå rundt og skylle munnen skikkelig og spytt ut og blåse inn vann i nesen og blåse ut. De som får vondt ved å blåse inn vann i nesen trenger ikke blåse den helt inn, men litt.
- 4)** Gjøre Takhlil – Bruke våte fingre til å dra gjennom (tykke) skjegg. Dette er for at vannet kommer til alle steder og når huden. Dette gjelder de som har tykt skjegg, de som har tynn kan vaske hele skjegget med ansiktet.
- 5)** Å starte med høyre kroppsdeler før man gjør det med venstre. Dette gjelder når man vasker hender og føtter.
- 6)** Vaske ansiktet, hender og føtter tre ganger istedenfor en gang. Det som er fard er en gang, hvis man vasker en gang så må man være sikker på at man har vasket kroppsdelen komplett og ikke unnlatt noen områder, slik at det er vått over alt. Profeten ﷺ pleide å vaske sine kroppsdeler enten tre ganger, to ganger eller bare en gang. Så du kan vaske enten en, to eller tre ganger. Og man må ikke vaske alle like mange ganger, dvs. du vasker ansiktet en gang, og hender tre ganger og føttene en gang, dette er fullt lov. Men det er ikke lov å vaske mer enn tre ganger.

Vi spør Allah om å gi oss nyttig kunnskap og veilede oss til gode handlinger.

Kapittel 7: Hvordan gjør man fulkommen wudoo´

Nå har vi gått gjennom foord, shuroot, wajib og sunnah handlinger av wudoo´. Nå skal vi se på den fullkommende wudoo´, altså den perfekte måten å gjøre wudoo´ på er å gjøre alle de handlingene nedenfor, derfor må enhver muslim prøve å gjøre den fullkommende wudoo´ så snart han har lært seg den.

Fullkommen wudoo´

- 1) Intensjon: Ha intensjon for at du skal gjøre wudoo´
- 2) Tasmiyyah: Starte med å si Bismillah (I Allahs navn)
- 3) Vask hender tre ganger
- 4) Skyll munnen tre ganger og deretter rens nesen tre ganger, ved å sniffe vannet også blåse den ut med venstre hånd.
- 5) Vask ansiktet tre ganger: Vask fra den øverste delen av pannen hvor normalt hårfeste er, til den laveste delen som er kjeven, og fra det ene øret til den andre (uten å vaske ører, fordi de er en del av hodet og ikke ansiktet). Vask skjegget også, hvis skjegget ikke er tykt så må du vaske den slik at vannet når huden under skjegget, men hvis den er tykk så stryker du den med våte fingre og må ikke prøve å sørge for at vannet når huden da det er vanskelig med tykk skjegg.
- 6) Vask armene (fra fingertuppene til albuen): Når du starter å vaske hånden så start med fingertuppene/negler helt opp til albuen. Så hvis du jobber som rørlegger, maler, mekaniker som har maling eller olje osv. som hindrer vannet å nå neglene så må du fjerne det først. Lærde har vært uenige om man skal vaske opp til albuet eller vaske også albuet, men for å være på den sikre siden så vask albuet også.
- 7) Stryk over hele hodet en gang: Dette inkluderer ører, med våte hender. Man stryker over hodet fra hårfeste til helt bak til nakken hvor håret slutter også tilbake til hårfeste, gjelder kvinner også. (Det finnes en fabrikkert hadith som sier at du må vaske din nakke også) Deretter så setter man våte pekefingre i ørene og vasker dem med pekefingeren og tommelen.
- 8) Vask føttene tre ganger inkludert anklene. For den som har ikke en fot eller en hånd pga. en ulykke/sykdom. Hvis du har mistet hele kroppsdelen så skal du vaske håndleddet ditt, og hvis du har mistet foten så vasker du ved ankelen din, men hvis du har en tredje del av hånden/foten så skal du vaske den delen du har igjen, fordi Allah sier *"Så frykt Allah så mye dere kan"* (Tahabun:16) og profeten ﷺ har sagt *"Hvis jeg beordrer dere til å gjøre noe så gjør av det så mye som dere kan"*
- 9) Etter å ha fullført wudoo´: Kan man se opp mot himmelen (Finnes ingen autentisk hadith som sier at du skal se opp mot himmelen etter wudoo´ eller peke med fingeren mens man leser shahada) deretter si denne dua: *"Ash hau an laa ilaaha illallaahu wahdahu laa*

shareeka lahu wa ash hadu anna Muhammadan abduhu wa Rasooluhu. Allahummajalnee minat tawwaabeena wajalnee minal mutahhireen. Subhaanaka Allahumma wa bihamdika, asha hadu an laa ilaaha illaa Anta, astaghfiruka wa atoobu ilayk". Det som er bra med å resitere denne dua at du renser ditt indre akkurat som du renser ditt ytre.

Etter å ha gjort wudoo' kan du tørke deg med et håndkle. En muslim må vite at når han gjør wudoo' så må han gjør det perfekt, og sørge for at vannet når alle kroppsdeler og organer som man skal vaskes under wudoo'. Profeten ﷺ så en gang en mann som hadde vasket sine føtter i wudoo' men han glemte et lite området på foten sin hvor den ikke var våt, dette området var på størrelsen av et negl, altså veldig liten, men profeten ﷺ sa til han "*Gå tilbake og gjør wudoo' riktig*". Profeten ﷺ så en dag en mann som ba og han så at på foten hans, et lite området på størrelsen av en dirham (arabisk mynt) som ikke var vasket, vannet hadde ikke nådd dit, så han ﷺ beordret mannen til å gjøre wudoo' og Salah på nytt og i tillegg til dette sa profeten ﷺ "*Veil (et elv i helvete) tilhører dem som ikke vasker sine føtter riktig i wudoo'*". I en annen hadith sa profeten ﷺ "*Salah er ikke komplett inntil han gjør wudoo' perfekt slik som Allah har beordret ham...*"

Når man skal gjøre wudoo' så skal man gjøre det på en korrekt måte, men det betyr ikke at man skal sløse bort vann, for vann er en velsignelse, spesielt varmt vann. Så det kan hende at selv om man gjør wudoo' perfekt, men siden man sløset bort vann så vil man ikke få en perfekt wudoo' og muligens man synder mot Allah siden man sløset bort denne velsignelsen man har. Det står i de to sahih bøkene at Profeten ﷺ pleide å gjøre wudoo' med en mudd²⁵ og ghusl med en saa'²⁶ opp til 5 mudd. Noen kan si at de bodde i ørkenen og hadde ikke tilgang til mye vann, men det er ikke riktig, i Makka hadde de mye vann. Zam zam har vært der siden Ibrahim til vår tid, de kunne ha dusjet og vasket seg med mye vann. Så man skal ikke åpne kranen helt fullt for å gjøre wudoo'.

Profeten ﷺ har forbudt å sløse vann, en gang passerte profeten ﷺ Sa'd mens han gjordet wudoo' så profeten ﷺ sa til ham "*Hvorfor sløser du bort all dette vannet?*" Sa'd sa "*Er det sløseri av vann når man gjør wudoo'?*" Og profeten ﷺ svarte "*Ja, selv om du gjordet det fra et rennende elv*". Profeten ﷺ har også sagt at det vil være noen av muslimene som vil overtre grensene av wudoo', som vil rense seg for mye, sløse unødvendig vann og oppleve wiswas, så profeten ﷺ sa "*Det er en shaytan av wudoo' som heter Al-Walhan, så vær på deres vakt mot denne shaytan som gir wiswas*". (Denne hadithen er ikke autentisk).

Det å sløse bort vann har mange konsekvenser, som: **Ufullstendig rennelse:** En person som bruker veldig mye vann under wudoo' sørger ikke for at han er oppmerksom på at vannet når alle steder og kroppsdeler, som et resultat av det så vil det være området som blir ikke vasket uten at man er klar over det. Dermed blir denne wudoo' ikke komplett og dermed ender man å gjøre Salah uten wudoo'. **Overdrivelse i tilbedelse,** siden wudoo' er en tilbedelse, og når han overdriver med å bruke for mye vann så overdriver han i sin tilbedelse og denne tilbedelsen blir ugyldig. **Wiswas i rennelse,** en kan oppleve wiswas og få tvil når han gjør wudoo' fordi han bruker alt for mye vann.

---

²⁵ I moderne volummålinger blir det ca. 0,75 l

²⁶ I moderne volummålinger blir det ca. 3 l.

Kapittel 8: Stryke over khuff

Sheikhen starter med å si at Islam er en lett religion, det er ikke vanskeligheter eller strenghet i den. For at mennesker skal beskytte sine bein når man går ute i ørken, skog og lignende så må de bruke noe de kan beskytte sine føtter med og det kan hende at det er vanskelig å ta de av, samme hvis du beskytter hodet ditt mot sterkt sollys og har på deg en turban som ikke er lett å ta av²⁷. I slike tilfeller er det tillat å stryke over dem når man gjør wudoo' i istedenfor å ta de av.

I sahaba sin tid så pleide de å ta på seg skinn sokker som de gikk ut med, dette heter khuff. I følge de fire lovskolene og Ahlus Sunnah wal Jama'ah er det tillat å stryke over khuff i wudoo'. Det har blitt rapportert i mange mutawatir hadith som er sahih at profeten ﷺ pleide å stryke over khuff enten han var hjemme eller på reise. Hasan al Basri sa at 70 av sahaba har berettet til han at profeten ﷺ strøk over sine khuff i wudoo'. Imam Nawawi sier at det å stryke over khuff har blitt

berettet av så mange sahaba at man har ikke telling på det. Imam Ahmad sier det ikke er noe tvil i det hele tatt om at det er tillat å stryke over khuff, for det er 40 hadith til profeten ﷺ som indikerer på at det er tillat. Ibn al Mubarak og andre lærde sier også at det er ingen uenighet mellom sahaba (etter profetens død) når det gjelder å stryke over khuff i wudoo'. Ibn Mundhir berettet at det er ijmaa' av alle lærde om at det er tillat å stryke over khuff i wudoo' og lærde av Ahlu Sunnah er enige om dette, i motsetning til folket av innovasjon.

Ibn Abdul Barr sa "Det som skilte Ahlu Sunnah wal Jama'ah fra ahlu bid'ah og det er ingen som nekter dette utenom den som har avviket fra profeten ﷺ sin lærdom og forlatt muslimene, at det finnes ikke noe uenighet blant sahaba i å stryke over khuff i wudoo', jeg kjenner ikke til en eneste sahabi som sier noe annet utenom det som har blitt berettet". Ibn Abdul Barr nevner at det er blitt berettet av Aisha, ibn Abbas og Abu Huraira, at de har berettet det motsatte av alle andre sahaba, men disse beretningene er ikke autentiske.

Abu Bakr ibn Abi Shayba nevnte i hans bok Al Musannaf beretninger til de som anser at det ikke er tillat å stryke over khuff. Aishah sa i en beretning: "Det er mer elsket til meg at jeg skjærer khuff i biter med en kniv enn at jeg stryker over dem". Abu Huraira har sagt "Jeg bryr meg ikke om jeg stryker over khuff eller om jeg stryker over ryggen til en esel". Det har også blitt sagt at Ali ibn Talib sa "Koranen kommer før det å stryke over khuff", men denne beretningen er ikke autentisk fordi det har blitt rapportert autentisk fra Ali ibn Talib at han strøk over khuff. Abdullah Ibn Abbas ble spurt om det å stryke over khuff og han svarte "Hvis det er snakk om å reise eller det er veldig kaldt så kan man gjøre det."

En annen beretningen er til Abu Huraira, som er berettet av Ismail ibn Sumair som tilhørte khawarij sekten (shia og khawarij er de to sektene som nekter å stryke over khuff i wudoo') og lærde innenfor hadith sier at en person som beretter hadith og det er noe som styrker

---

²⁷ Arabere pleide å bruke turban, profeten ﷺ pleide å bruke hvit og svart turban

hans sekt av islam, f.eks. slik som denne khawarij personen beretter en hadith fra Abu Huraira om at han innså at det å stryke over khuff ikke er sunnah, dette styrker hans mening og hans sekt i Islam, så lærde har sagt at hans beretning er avvist med en gang fordi det er tvil her, kanskje han løy ovenfor Abu Huraira for å styrke hans retning.

Imam Tahaawi som skrev en bok om aqeedah sier i begynnelsen at *"Dette er aqeedah til Abu Haneefa og hans to største studenter Abu Yusuf og Muhammad ibn Hassan Ashaybani og lærde som kommer etter dem"*. Dette er i sin helhet aqeedah til Ahlu Sunnah wal Jama'a utenom visse ting som Imam Tahaawi ikke har formulert seg detaljert nok om eller at det han kom med var rett og slett feil, i denne boken så sier han *"Og jeg anser det det å stryke over khuff i wudoo' enten man er på reise eller er bosatt, er en del av sunnah, fordi det har blitt berettet i så mange beretninger"*, det som er spesielt er han han nevner dette i aqeedah, mens det å stryke over khuff har med islamsk lovgiving (tahara) å gjøre og ikke med aqeedah, men han nevner det likevel.

Når lærde nevner slike ting så er det visdom bak det, hvis man ser i boken litt før så nevner Imam Tahaawi at *"og vi følger Sunnah og Al Jama'a"* sunnah betyr profetens ﷺ tradisjon og Al Jama'a betyr sahaba fordi i Sunan Abu Dawood sier profeten ﷺ i en hadith at denne ummah vil dele seg i 73 sekter, utenom en og det er Al Jama'a, og han ble spurt hvilken Jaama'a (gruppe mennesker) er på rett vei, så profeten ﷺ sa *"Det jeg ﷺ og mine sahaba er på"*, så Al Jama'a er det profeten ﷺ og sahaba tror på. Videre sier Imam Tahaawi *"og vi holder oss unna de avvikende sekter, men holder til islam som går tilbake til profeten ﷺ og sahaba"*, også nevner han senere det med å stryke over khuff hvor han sier *"vi anser det å stryke over khuff er en del av sunnah"* for å vise hvordan vi ser på sunnah, at det er en kilde vi bruker, ikke som shia og khawarij som anser sahaba som ikke-muslimere, spesielt khawarij som mener at alle sahaba er ikke-muslimere, mens shia gjør unntak på tre eller syv sahaba og resten stemples som ikke-muslimere og de anser ikke sunnah som en kilde i Islam, mens vi muslimere anser sunnah som en kilde i Islam, derfor aksepterer vi hadith. Dette var grunnen til at Imam Tahaawi nevnte dette i aqeedah.

Stryke over khuff i wudoo'

Å stryke over khuff er tillat i Islam og det å praktisere den er bedre enn å ta av khuff og vaske føttene, for ved å stryke over khuff følger du sunnah og du gjør motsatt av de som ikke anser dette som en del av sunnah og når man stryker over khuff så blir du spirituell ren. Når profeten ﷺ hadde på seg khuff så strøk han over dem med vann, og hvis han ikke hadde på seg khuff så vasket han sine føtter, men det er ikke lov å ta på deg khuff rett før wudoo' for å slippe å vaske føttene dine ut av latskap.

En av bevisene på at det er tillat å stryke over khuff, er det som er blitt berettet i Bukhari og Muslim av Jarir ibn Abdullah, som er en sahabi. Sahaba likte denne sahabien fordi han ble muslim etter at Allah åpenbarte verset i Surah Al Maidah hvor Allah sier *"å dere troende, hvis dere skal gjøre Salah så vask deres hender til albuet, stryk over deres hodet med våte hender, og vask deres føtter"*. . Jarir ibn Abdullah beretter hadithen og sier at en dag så han profeten ﷺ urinere i ørkenen også gjordet han wudoo' også strøk han over hans khuff.

I verset i Surah Al Maidah hvor Allah nevner kroppsdelen som en muslim skal vaske i wudoo' sier på slutten *"wa arjulakum"*, når man leser arjulakum så betyr det ikke at man skal stryke over føtter, men at man skal vaske føtter, fordi det går tilbake til *"vaske hender"*,

mens i en annen qira'a (en lese måte av Koranen) som er autentisk, i samme verset så leser man "wa arjulikum" så går det tilbake til det å stryke, altså forskjellen er mellom **la** og **li**. Her kommer shia og bruker dette som bevis for at det er tillat å stryke over føtter med våte hender i wudoo' istedenfor å vaske dem som Sunni muslimer gjør. Ahlu Sunnah wal Jamaah har svart dem, alle sahaba som har berettet hadith fra profeten ﷺ har nevnt at profeten ﷺ vasket sine føtter, det finnes ikke et eneste hadith hvor han stryker over sine føtter i wudoo'. Han vasket dem alltid, og faktisk advarte han de som ikke vasket sine føtter fullstendig, han ﷺ så en gang noen sahaba som gjort wudoo' men vasket ikke hælen sin så profeten ﷺ sa "Veil (elv i helvete) til hælene i helvete", dette viser at en muslim må være oppmerksom når han gjør wudoo' slik at han vasker alle kroppsdelene fullstendig slik som han skal gjøre. Videre så sier ahlu sunnah at "wa arjulakum" går tilbake til å vaske føtter, mens "wa arjulikum" går tilbake å stryke men over khuff og ikke føtter.

Når man stryker så stryker man fra tærne og opp over og man bruker høyre hånd til høyre fot og venstre hånd til venstre fot, og man må åpne sine fingre når man stryker og det skal ikke repeteres, det er nok med en gang.

Hvor lenge er wudoo' gyldig når man stryker over khuff ?

For den som er bosatt så kan han stryke over khuff og ha wudoo' i en dag og en natt, altså 24 timer, mens for den reisende så er det 3 dager og 3 netter, altså 72 timer. Bevis for dette er hadith i Sahih Muslim hvor han beretter hadith Aisha sendte Shuraih til Ali ibn Tālib for å spørre om dette, siden Ali ibn Tālib pleide reise med profeten ﷺ og Ali sa at en som er bosatt gjelder 24 timer og en som er på reisefot 72 timer.

Når man har gjort wudoo' og tatt på seg khuff, når skal tiden begynne? f.eks. for han som er bosatt, er det med en gang han tar på seg khuff eller når han stryker over khuff første gang eller når han mister wudoo'. Sheikhen nevner to forskjellige meninger, tiden som er tillat å stryke over er den første meningen sier at når du mister wudoo', fra den tiden. F.eks. en person går kl. 12:00 og gjør full wudoo' hvor han vasker sine føtter med vann og tar på seg khuff, så kort tid etter mister han wudoo' ca. 13:00, den første meningen sier at tiden for å stryke over khuff starter kl. 13:00, dvs. hvis han med en gang gjør wudoo' og stryker over khuff så er hans wudoo' gyldig til kl. 1300 til neste dag (hvis han er bosatt). Den andre meningen (InshaAllah den mest riktige) sier at tiden starter når man stryker over khuff første gang, så f.eks. hvis man våkner til fajr og gjør full wudoo' ved å vaske føtter og etter fajr man mister wudoo', så når Dhuhr tid kommer og man gjør wudoo', men denne gangen stryker over khuff, så starter hans tid da og gjelder helt til Dhuhr til neste dag

Forskjell mellom khuff og sokker

I hadithene som omhandler det å stryke over khuff nevnes alltid khuff, som er et tøy laget av skinn. Profeten ﷺ og sahaba brukte khuff, og i dag har vi sokker som er laget av ull, bomull og andre materialer. Lærde av ahlul hadith og Ahmad ibn Hanbal mener at man kan stryke over sokker på samme måte som med khuff, men de har satt noen krav. Lærde krever at sokkene skal være mulig å gå med dem, dvs. du kan ikke bare ta en t skjorte på foten din og å gå med den, det er ikke lov, den må sitte fast på foten din og dekke begge anklene. Bevis for å bruke sokker er i Musnad Ahmad og Sunna Abi Dawud i hadithen Thawban så sa han at profeten ﷺ sendte en gruppe soldater en gang, da alle dem ble syke kom de til profeten ﷺ og klagde at alle er syke så beordret profeten ﷺ dem til å stryke over sine turbaner og stryke

over det man bruker for å varme sine føtter med, og lærde sier det er enten khuff eller hvilken som helst tøy (ull, bomull) som man bruker for å dekke føttene med.

Ibn Qayyim sier at Imam Ahmad har tillat for en muslim å stryke over sine sokker, men Ibn Qayyim sier også at Imam Ahmads hadith er ikke autentiske, så hva er beviset? Beviset er Sahaba, de var fattige og da de spredte seg rundt i verden og fikk krigsutbytte og det bedret deres livskvalitet så kjøpte de andre tøy som var bedre, så Imam Ahmad nevner at de brukte sokker. Ibn Qayyim sier at Sahaba brukte sokker, og et annet bevis er qiyas, lærde har sammenlignet khuff og sokker. Ibn Qayyim sier at khuff er en fot tøy og sokker er en fot tøy, altså de brukes til samme formål. Hva hvis det er hull i khuff eller i sokken, kan man stryke over det? Sufian Athawri sa at du kan stryke over fottøyet så lenge du kan gå med det, og den sitter fast og så lenge du kan kalle den for en sokk.

Vilkår for å stryke over khuff

1) Før du stryker over khuff må du ha gjort wudoo' fra før av hvor du har vasket de kroppsdelenene som Allah beordrer i Surah al Maidah eller gjort den fullstendige wudoo'. Sheikhen nevner hadith fra Mughira som forteller at profeten ﷺ ba han hente vann fordi profeten ﷺ skulle gjøre wudoo' og Mughira var ung så han pleide hjelpe profeten ﷺ og han gikk ned på knærne for ta av khuff for å vaske føttene til profeten ﷺ mens profeten ﷺ sa "La dem være på føttene, for da jeg tok dem på meg var jeg ren".

2) Khuff må være lovlig fremskaffet, altså de må ha vært kjøpt, eller man har fått dem i gave og de kan ikke være laget av silke (gjelder menn). Hvis han har stjålet fra noen eller truet til seg khuff så er kan man ikke stryke over det fordi de har blitt fremskaffet på en haram måte. Dette baserer Sheikhen på en prinsipp som er blant hanbali lærde, hvor de sier at hvis man har fremskaffet en ting på en haram måte og gjør ibadah med den så vil ikke hans ibadah bli akseptert, så f.eks. hvis du tvinger noen ut fra hans eget hus og tar over den og deretter ber i dette huset, eller utfører hajj med stjålet penger så er ikke disse tilbudelsene akseptert fordi du fremskaffet dette huset/penger på en haram måte og huset/pengene tilhører andre, mens majoriteten sier at hans bønn/hajj blir akseptert men han synder.

3) Khuff må dekke ankene, så f.eks. sommer sokker som er veldig korte er ikke lov å stryke over, siden de ikke dekker over ankene. Bevis for dette er at det er enighet blant lærde om dette de må dekke over ankelen. Videre så er det en mening at de må være tykke som ullsokker mens en annen mening sier at det er greit hvis de er ikke tykke, men ikke så tynne at de er gjennomsiktige og de må dekke hele foten, meningen til Sheikh Albani, Ibn Uthaymeen, Ibn Baz og andre mener det (InshaAllah den mest riktige meningen).

Hvis man for eksempel jobber som håndverker eller har en annen yrke hvor man har på seg støvler som er tunge eller vanskelig å ta av og på så sier noen lærde at en person som har først vasket sine føtter og deretter tatt på sokker også støvler som dekker foten opp til ankene hans så kan han stryke over dem, så han trenger ikke ta dem av.

Turban, hijab og bandasje

Når det gjelder turban så kan man stryke over den men med to betingelser. Den første er at turbanen må dekke det meste av hodet. Den andre betingelsen er at turbanen skal ha en hale eller at halen går under haken og opp til hodet, en gang eller flere ganger. Det har blitt

berettet i mange hadith at profeten ﷺ strøk over sin turban da han gjordet wudoo'. Umar ibn Al Khattab sa "Måtte Allah gjøre uren *en person som anser at han kan ikke bli ren ved å stryke over sin turban*". Her presiserer han og bekrefter at det å stryke over turban er lov i Islam og man skal stryke over meste parten av turbanen. Det å stryke over khuff i wudoo' eller over turban, så gjelder det KUN når man skal gjøre den lille renselsen (wudoo') og ikke den store (ghusl).

Når det gjelder kvinner som bruker hijab så nevner lærde at de kan stryke over sin hijab hvis hijaben går under haken og er vanskelig å ta av, da kan man stryke over den, men hun må dra hijaben litt tilbake slik at hun kan stryke litt over av noe av håret hennes også kan man stryke over resten av hijaben.

Når det gjelder bandasjer, spjelter, gips, plaster så er det er lov å stryke over disse, vi vet at for å stryke over sokker må du ha gjort wudoo', men med disse ting trenger man ikke det, man kan stryke over dem med vann uten å ta de av. Bandasje eller plaster som er over sår kan strykes over, men de må dekke kun såret, og ikke hele armen, men hvis de tar mer plass enn såret så må den plassen tas av som er ikke nødvendig. Videre, å stryke over dette er ikke begrenset til tid, fordi gips kan man ha i flere uker, når man stryker over khuff så gjør man det ovenfor, mens her må man stryke over hele bandasjen, så hvis du f.eks. har gips på armen så må du stryke over hele armen, også hvis du skal gjøre ghusl kan du stryke over den uten å ta den av.

Beviset for dette er hadithen som er berettet av Jaabir som sa " En gang dro vi på en reise og en av oss ble truffet av en stein og ble skadet og denne mannen hadde en våt drøm om natta, så han spurte sahaba som var med han "*Er det lov for meg å gjøre tayammum (siden de hadde kaldt vann og han var redd at det vil skade han når han gjør ghusl)*" og de svarte "*vi vet ikke om noe annet som er lov i din tilstand enn å gjøre ghusl siden du kan bruke vann*". Så denne mannen gjordet ghusl og som følge av det så døde han. Når sahaba kom til profeten ﷺ og fortalte om det som hadde skjedd. Sa han ﷺ "*De har drept han, måtte Allah forbanne dem! Hvorfor spurte de ikke når de ikke viste, medisinen for uvitenhet er å spørre. Det hadde vært nok for han å gjøre tayammum (istedenfor ghusl) og sette en bandasje over såret og stryke over den*".²⁸

---

²⁸ Abu Dawud, ibn Majada

Kapittel 9: Ting som opphever wudoo´

Nå som man vet hvordan man skal gjøre riktig wudoo´ så er det viktig å vite hva som gjør at wudoo´ blir opphevet.

Ting som opphever wudoo´ er av to typer

1) Det første er alt som kommer ut gjennom skjønnsorganet og anus som f.eks. avføring, luft, urin, sæd, utflod og mensen gjør at wudoo´ blir opphevet. Når det gjelder avføring og urin så er dette ting som direkte opphever wudoo´ i følge Koran og konsensus blant lærde, for Allah sier i Koranen *"Eller hvis en av dere kommer fra avtrede (toalett besøk)"* (Al-Maaida:6)

Når det gjelder sæd og utflod så opphever de wudoo´ og bevis for dette er en autentisk hadith og konsensus blant lærde som er berettet av ibn Al Mundhir og andre lærde. Istihada (vaginal blødning, ikke mensen) opphever også wudoo´ i følge en autentisk hadith av Fatimah bint Abu Hubaysh som nevnte at hun hadde istihada og når hun spurte profeten ﷺ om dette så sa profeten ﷺ *"Gjør wudoo´, så kan du utføre bønn, for dette er pga. en blodåre"*.²⁹ Likeså gjelder hvis man har luft i magen for profeten ﷺ sa i en autentisk hadith *"Allah vil ikke akseptere deres bønn hvis dere har urinert, gjort fra dere, sluppet luft helt inntil dere utfører wudoo´"*. Profeten ﷺ har også sagt angående den som er usikker om han har sluppet luft eller ikke, han ﷺ sa *"En må ikke forlate sin bønn for å gjøre wudoo´ med mindre han hører lyden (at luft blir sluppet) eller lukter noe"*.

Når det gjelder ting som kommer ut fra kroppen fra andre steder enn skjønnsorganet og anus, som f.eks. blod, oppkast, neseblod osv. så er lærde uenige om det opphever wudoo´ eller ikke. Og den mest riktige meningen er at disse ting opphever ikke wudoo´, men hvis man gjør wudoo´ på nytt i slike tilfeller for å være på den sikre siden så er dette best. Alle hadith som omhandler om at hvis man blir såret og man blør, opplever neseblod, oppkast, er ikke autentiske, derfor mener mange lærde at man mister ikke wudoo´ i slike tilfeller.

2) Den andre typen som opphever wudoo´ er at man mister bevisstheten enten det er pga. sinnssykdom/gal, søvn, besvimer og lignende. I slike tilfeller blir wudoo´ opphevet, siden det er tvil om noe har kommet ut fra kroppen i denne tilstanden (som luft, urin osv.) Men, en liten napp/lett søvn regnes som et unntak (opphever ikke wudoo´) for profetens følgesvenner pleide å ta en napp mens dem ventet på bønn i moskeen, f.eks. de pleide sitte på bakken uten å lene seg til noe og vente til Isha bønnen og sovnet også våknet med en gang. Her er det snakk om en veldig lett søvn, såpass lett at du er klar over hva som skjer rundt deg, hvis noen kommer eller går eller snakker til deg så er du med, du har ikke mistet helt din bevissthet. Med andre ord så er det dyp søvn som opphever wudoo´ i følge bevis.

Kamel kjøtt

I følge hanbali lovsskolen så blir wudoo´ opphevet hvis man spiser kamel kjøtt. De andre lovskolene mener ikke det. Dette er basert på hadithen som er berettet av Jaabir ibn Samurah i Sahih Muslim, hvor han sa at da profeten ﷺ ble spurt av en følgesvenn *"Skal jeg*

---

²⁹ Hadithen ble berettet av Abu Dawod og Ad-Daraqutni, som sa at alle i beretningskjeden var autentiske.

gjøre wudoo' etter jeg har spist lammekjøtt?" og profeten ﷺ svarte *"hvis du vil"* så spurte denne følgesvennen *"skal jeg gjøre wudoo' etter at jeg har spist kamelkjøtt?"* og profeten ﷺ sa *"Ja"*. Imam Ahmad ibn Hanbal sa at det finnes to autentiske hadith som tilsier at man må gjøre wudoo' etter å ha spist kamelkjøtt. Å spise alle andre lovlig typer kjøtt utenom kamelkjøtt opphever ikke wudoo'. Denne meningen blir også praktisert av lærde fra andre lovsskoler, dette viser at lærde er ikke fanatikere som holder seg til en mening uansett hva. Imam Nawawi, Imam Al Bayhaqi, Ishaq Raahawayh, Ibn Khuzaymah og andre mente også at man må gjøre wudoo' etter å ha spist kamelkjøtt selv om de tilhørte andre lovsskoler enn hanbali.

Det finnes andre årsaker som lærde er uenige om det opphever wudoo' eller ikke, blant slike ting er å ta på sitt kjønnsorgan (gjelder mann og kvinne), ta på en kvinne med lyst, vaske den døende og ved frafall. Når det gjelder å ta på ens kjønnsorgan så er det forskjellige meninger blant lærde, hadithen som er berettet av følgesvennen Busra som sa at profeten ﷺ sa *"Den som tar på sitt kjønnsorgan så skal han gjøre wudoo'"* og i en annen hadith berettet av Abu Huraira så sier profeten ﷺ *"Hvis noen tar sin hånd på sitt kjønnsorgan direkte (uten klær osv.) så er wudoo' obligatorisk"*. Så noen lærde bruker disse hadith og sier at wudoo' er obligatorisk når man tar på sitt kjønnsorgan. Andre derimot sier nei, det finnes en hadith berettet av Talq ibn Ali som sier at da profeten ﷺ ble spurt om man må gjøre wudoo' hvis man tar på sin kjønnsorgan så svarte profeten ﷺ med å si *"Den er en del av deg" (du er ren)*. Derfor har lærde ulike meninger, mens Sheikh Salih Fawzan mener at man ikke mister wudoo'. For å få harmoni mellom disse to motstridene hadithene ovenfor så har Sheikh Islam ibn Taymiyyah en mening hvor han lager harmoni mellom disse to meningene og sier at det å ta på kjønnsorgan opphever ikke wudoo' men det er anbefalt å gjøre wudoo'.

En annen årsak er å ta på en kvinne med lyst, hanbali og maliki lærde mener at man må gjøre wudoo' på nytt. Hanafi sier nei og shafi'i sier at hvis du bare tar på en kvinne (med lyst eller uten) så mister man wudoo'. Den riktige meningen er at man ikke mister wudoo' og beviset for det er at Urwah ibn Zubair som er sønnen til Asma som igjen er søsteren til Aisha. Aisha fortalte til Urwah at profeten ﷺ pleide å kysse en av hans koner og dra ut til moskeen for å utføre bønn og Urwah forstod at Aisha var sjenert og han spurte om det var henne og Aisha begynte å le, (det viser at det var henne). Så her ser vi at profeten ﷺ kysset (tok på) og gikk ut til moskeen og gjordet bønn uten å gjøre wudoo'. Noen kan si at han kanskje gjordet wudoo' på vei til moskeen, men huset til profeten ﷺ var klistret til moskeen, så når han gikk ut av huset sitt så var han i moskeen og ledet bønn. I en annen hadith der profeten ﷺ gjordet qiyamul layl og huset til profeten ﷺ var trang så når han gjordet sujod og det var mørkt så dyttet han føttene til Aisha fordi de var i veien og fortsatte å be. Så lærde som sier at man trenger ikke gjøre wudoo' bruke disse bevis.

En annen årsak til at man mister wudoo' er å vaske de døde, så når man vasker en død person så mister man wudoo' og må gjøre den på nytt. En annen årsak er ved frafall av Islam, noen lærde mener at det er unødvendig å nevne denne årsaken fordi den som frafaller Islam vil alle hans belønninger bli annullert.

For Allah sier til profeten ﷺ *"Hvis du gjør shirk så vil alle dine handlinger bli ødelagt"*, så hvis man har wudoo' og går ut av Islam så mister man wudoo'. Mens noen lærde sier at det er ikke noe mening å nevne denne årsaken fordi det finnes ikke noe bevis for at man mister

wudoo' ved frafall av Islam, en annen ting er at ved frafall av Islam så blir ikke handlingen hans ødelagt inntil han dør, faktisk han kan bli muslim på samme dag.

Sheikhen sier at alle disse ting bør studeres nærmere og gjøres ijthad på for å komme til den riktige meningen.

Et viktig prinsipp

Det man er sikker på, går ikke bort med tvilen man har. Hvis man er sikker på at man har wudoo' også opplever tvil om at man kanskje har mistet wudoo', så skal man holde fast ved det man er sikker på, (at du er wudoo'), men i motsatt tilfelle hvis man er sikker på at man ikke har wudoo' også har man noen tvil om at kanskje man har wudoo' så skal du holde fast ved det du er sikker på og det er at du ikke har wudoo'. Så med andre ord, det du er sikker på går ikke bort pga. tviler du har.

Kapittel 10: Ghusl

Etter å ha lært om den lille renselsen (wudoo') og de obligatoriske, wajibat og sunnah handlinger i wudoo' og de grunnene som opphever wudoo' så må man også lære om den store renselsen (Ghusl). Nå skal vi se på det som renses en person fra al hadath al akbar (de store urenheterne), enten det er janaba³⁰, menstruasjon eller postnatale blødninger.

Allah sier i Koranen *"Og hvis dere er i en tilstand av janaba, så rengjør dere"* (Al-Maidah:6)

Tilstanden av janaba er tatt fra ordet junub, og junub er når sæden har forlatt sin plass, og man blir holdt tilbake fra Salah, Koran osv. og profeten ﷺ har sagt i Sahih Muslim som er berettet av Said Al Khudri *"Sannelig vannet man bruker for å vaske seg er pga. væsken (sæden) som kommer ut fra mannen"*. Sheikhen sier at ghusl for janaba fra kjent fra jahiliyah og var det som var igjen av religionen til Ibrahim.

Seks tilfeller når det er obligatorisk å gjøre ghusl.

1) Utløsning. Gjelder både mann og kvinne, enten man er i en våken tilstand eller sover, men det må være pga. lyster hvis man er våken. Hvis det er pga. en type sykdom eller man er i en tilstand der man ikke har evnen til å kontrollere det så er ikke ghusl obligatorisk, men det er obligatorisk hvis det er våt drøm. Så når man står opp fra en våt drøm og ser at man har hatt utløsning så må man gjøre ghusl, hvis man derimot ikke finner noe som tyder på at man har hatt utløsning så skal man ikke gjøre ghusl.

2) Når mannlig kjønnsorgan entrer kvinnelig kjønnsorgan, dette gjelder selv om det ikke oppstår noe utløsning, slik som det ble sagt i hadithen av Imam Muslim at profeten ﷺ sa *"Hvis man ligger mellom hennes fire lemmer (to armer og to bein) og den omskjærete delene blir nær hverandre, blir ghusl obligatorisk"* Legg merke til at profeten ﷺ sier når den omskjærete delen av kjønnsorgan (hodet) møter omskjærte kvinnelige kjønnsorganet. Det finnes en annen beretning hvor profeten ﷺ sier det sammen men i tillegg sier selv om ikke vannet (sæden) kommer ut.

3) En ikke-muslim konverterer til Islam, fordi profeten ﷺ beordret noen av nye konvertitter til å gjøre ghusl, en av dem er Qais ibn Aasim. Da Qais konverterte til Islam så sa profeten ﷺ at han må gjøre ghusl med vann og sidr (blader til et viss tre). Så noen lærde sier det er obligatorisk å gjøre ghusl når man entrer Islam, mens andre sier det er ikke obligatorisk og noen sier det er anbefalt og argumentene er at ingen lærde sier at ved å entre Islam man må vaske seg med både vann og sidr, de sier at vann er nok, så hvis sidr er ikke obligatorisk da er ikke vann heller obligatorisk, dermed er det ikke obligatorisk å gjøre ghusl men heller anbefalt.

4) Døden, den døde personen har en rettighet ovenfor oss og det er at vi er plikte til å vaske kroppen hans, unntaket gjelder for martyrer, de skal ikke vaskes.

---

³⁰ En tilstand etter at man har hatt en våt drøm eller hatt samleie med sin ektefelle

5 og 6) Menstruasjon og postnatale blødninger, kvinner må gjøre ghusl fordi profeten ﷺ sa til en sahabiyah "Så når menstruasjonen begynner så skal du gi opp Salah og når den er over så vask av blodet (gjør ghusl) også utfør Salah".

Allah beordrer menn til å ikke ha samleie med deres koner når de har menstruasjon inntil "de har renset seg" (Al Baqarah:222) ved å gjøre ghusl når deres periode er over.

En person som skal gifte seg er pliktig til å lære seg om menstruasjon og postnatale blødninger selv om det ikke angår han direkte, men han må lære det til sin kone. Imam Ahmad ibn Hanbal sa at han brukte 7 år på mestre menstruasjon og postnatale blødninger.

Obligatoriske handlinger ved ghusl

- Niyah - intensjon, uten den er ikke ghusl gyldig
- Vannet skal nå hele kroppen, under armer, bak knærne, huden på hele kroppen skal bli vått med vann. Profeten ﷺ sa "Under hvert hår er det janaba så vask håret godt og rens huden"
- Skulle munn og rense nesen, her er det uenigheter blant lærde. De som sier at det å skylle munn og rense nesen er obligatorisk i wudoo' sier at det er også obligatorisk i ghusl og de som sier at dette er sunnah i wudoo' sier at det også er sunnah i ghusl. Så hvis du hopper i havet og hele kroppen blir vått så må man fremdeles skylle munnen og rense nesen for å ha gjort fullstendig ghusl. Dette er meningen til Sheikh Salih Al Fawzan og lærde av Hanabila.

Sunnah i ghusl

- Begynne med tasmiyyah, si Bismi Allahi Rahmani Rahim.
- Vaske hender tre ganger
- Vaske sitt kjønnsorgan
- Det er to hadither i Ghusl, Hadith Aisha og Hadith Al Maimuna, disse to er hoved hadither som beskriver profetens ﷺ Ghusl. Det er ikke kommet en hadith hvor han sier bismiAllah da han gjordet ghusl, men lærde tar en generell regel for hver handling man skal gjøre, spesielt en tilbedelse så er det anbefalt å si bismiAllah.
- Gjøre full wudoo'
- Vaske ens hodet, ved å helle vann over hodet tre ganger så vannet når alle steder på hodebunnen
- Helle vannet over hele kroppen, og sørge med hånda at vannet når alle steder på kroppen

Når det gjelder kvinner som har fletter så må de løse opp dem etter at de har hatt menstruasjon eller postnatale blødninger og skal gjøre ghusl.

Hvis en kvinne derimot har hatt janaba, enten samleie eller våt drøm³¹, så trenger ikke hun å løse opp flettene sine. Fordi janaba oppstår mye oftere enn menstruasjon og postnatale blødninger og ved å løse opp fletter hver gang etter janaba vil dette gjøre ting vanskelig for henne, men hun må fremdeles sørge for at vannet når hennes hodebunn.

---

³¹ Profetens kone Umm salama spurte han ﷺ om hvis en kvinne ser i drømmen det en mann ser i drømmen, må hun gjøre ghusl og profeten ﷺ svarte ja, hvis hun ser vannet.

Så en mann eller en kvinne må sørge for at vannet når hele kroppen, hodebunn, nakken, halsen, armhulene, navlen, bakkdelen av knærne. Hvis man bruker en klokke eller ring så må de tas av slik at vannet når på huden under. Det er svært viktig at man gjør ghusl perfekt ved sørge for at man er sikker at vannet har nådd alle steder på kroppen fordi profeten ﷺ sa "Det er janaba under hver single hår, så sørg for å vaske håret godt og rengjør huden"³²

Videre, det er viktig at man ikke sløser unødvendig vann når man gjør ghusl. Man bør bruke så lite vann som er nok til å utføre ghusl slik som vi har beskrevet ovenfor. Muslimer bør følge eksempelet til profeten ﷺ og være skånsom med bruk av vannet ved renselse. Profeten ﷺ brukte en mudd (ca. 0,75 l) til å gjøre wudoo' og en saa' (ca. 3 l) til å gjøre ghusl. Man må også dekke seg til når man gjør ghusl fordi det er forbudt å dusje naken foran folk. Profeten ﷺ sa "Sannelig Allah har Haya (Beskjedenhet) og Sitr (elsker å skjule våre synder) så når en av dere gjør ghusl så bør han dekke seg (fra andre)"³³ En god del lærde sier også at det er sterkt mislikt at en muslim går naken uten at det er behov, f.eks. man er alene hjemme og man har ingen behov.

Når det gjelder hadithen til Aisha som beskriver ghusl til profeten ﷺ så sa hun at profeten ﷺ tok et bad etter janaba, han startet først å vaske sine hender deretter gjordet han wudoo', deretter tok han våte fingre i håret sitt og vasket håret så helte han vannet over hodet sitt tre ganger også vasket han sin høyre side av kroppen også venstre.³⁴ Man kan enten vaske kroppen sin på høyre siden først, altså fra hodet til midje også fra topp til midje på venstre siden deretter fra høyre lår ned til tærne også samme med venstre lår og nedover eller man kan vaske hele høyre siden av kroppen deretter hele venstre siden. Dette er slik lærde har forklart det.

I en annen hadith sier Aisha at hun og profeten ﷺ gjordet ghusl av en beholder. Dette viser at en mann kan vaske seg med sin kone.³⁵

Hadith til Maimuna, hvor hun kom til profeten ﷺ og ga han vann for å gjøre ghusl etter janaba. Han ﷺ helte vannet i venstre hånden sin også vasket sitt kjønnsorgan, deretter tok han sitt hånd og slo ned på jorden for å fjerne urenheter på hånda, så skylte han munn og renses nese, også gjordet han wudoo', men vasket ikke sine føtter. Deretter helte han vann over hodet sitt, så tok han vann i hendene sine og tok over hodet tre ganger også vasket resten av kroppen, så flyttet han seg til et annet sted og vasket sine føtter.

Grunn til at han ventet til å vaske sine føtter helt til slutt var fordi de hadde ikke dusj som vi har i dag hvor vannet rennet ned i rør med urenheter, på deres tid så var vannet fremdeles under hans føtter, derfor flytter han seg til et annet sted hvor det var rent og tørt og vasket sine føtter.

---

³² Abu Dawud, Tirmidhi og ibn Majah.

³³ Abu Dawuud og Nasai.

³⁴ Bukhari

³⁵ Bukhari

Kapittel 11: Tayammum

Tayammum er erstatning for wudoo', når vi ikke har tilgang til wudoo' så har Allah gjort en erstatning slik at vi kan rengjøre oss. Tayammum ble innført i Islam i den 6 året av migrasjon til profeten ﷺ (flyttet fra Makka til Madina). Historien var at mens profeten ﷺ, Aisha og sahaba var på reise ute i krig, så mistet Aisha sin halskjede så sahaba og profeten ﷺ stoppet opp for å lete etter denne kjeden. Legg merke til at profeten ﷺ stoppet en hel hær for å lete etter halskjede til en kvinne, også har du folk i dag som sier at profeten ﷺ var en person som undertrykket kvinner. Mens de lette så hadde de ikke tilgang til vann så Allah innførte en erstatning for wudoo' som er tayammum for muslimene. Sheikhen begynner med å si at Allah har gjort slik når man skal gjøre Salah så må man rengjøre seg fra den store urenheten og den lille urenheten. Det kan oppstå noen tilfeller hvor man ikke har tilgang til vann, eller man kan ikke bruke vann pga. gyldige årsaker, derfor ut av Allahs barmhjertighet har han erstattet wudoo' med tayammum som er ren jord for å gjøre det lett for muslimer.

Allah sier "... Og hvis dere er syke eller på en reise eller en av dere måtte komme fra ghaait (et sted man gjør fra seg) eller deres rørte kvinner (samleie) og finner ikke vann så søk etter ren jord (overflaten av jordet, sand, støv, jord) og tørk deres ansikter og hender med den..." (Surah Al- Maaidah:6)

Språklig så betyr tayammum "søke et sted bevisst" og i Islam så betyr tayammum "å stryke over ansiktet og hender med ren jord på en bestemt måte", dette er bekreftet i surah Al Maaida og i Surah An Nisaa' hvor Allah gjør det klart og tydelig at man kan gjøre tayammum, det er også bekreftet i sunnah til profeten ﷺ og ijmaa' blant lærde. Dette er unikt og spesielt for denne ummah, ingen andre religion har dette.

I hadith Jabiir som er i begge sahih bøkene så sier profeten ﷺ "Jeg har blitt gitt fem ting som ingen før har fått, 1) Allah velsignet meg med en seier av frykt (At Allah har puttet frykt i fiendene til profeten ﷺ) på en distanse av 1 måneds reise³⁶, 2) Hele jorden har blitt gjort til meg (og mine følger) som en moske og et sted til å rengjøre seg, så en hver mann av mitt ummah kan be hvor som helst når tiden for bønn er inne..." (Bukhari og Muslim)

En muslim kan be hvor som helst, men han er oppfordret til å be i en moske, men han kan be hvor som helst. Det betyr ikke at man skal be midt på gaten og bruke denne hadithen, profeten ﷺ sier i en annen hadith hvor han forbyr å be midt på gata. Du kan be i parker og andre steder langt unna hvor folk ferdes.

Sheikhen sier at tayammum er erstatning for wudoo' når man har ikke tilgang til vann og kan ikke bruke vann. Legg merke til at sheikhen sier at tayammum er en erstatning for wudoo'. Det finnes to meninger i fiqh om tayammum, noen lærde sier at tayammum er en erstatning for wudoo', dvs. når man har gjort tayammum så er man ren.

Eks. du er hjemme og har ikke tilgang til vann og det er tid for å be 'Asr, så du går ut og finner ren jord og gjør tayammum og ber 'Asr. Når tiden til maghrib har kommet så

---

³⁶ Allah velsignet profeten ﷺ med at hans fiender frykter ham (og hans ummah) på en måneds reise. Dette ser vi i dag, for eksempel i land hvor det er få muslimer, men allikevel landet frykter Islam og muslimene, så ta dette som en ære, måtte de like disse ordene eller ikke.

oppdager du at vannet kommer i springen og du har fremdeles ikke mistet tayammum ved å være på do, så regnes man fremdeles som ren. Du trenger altså ikke gå og gjøre wudoo' selv om du har nå fått tilgang til vann, tayammum er en erstatning for wudoo' og du er ren så du kan fortsette å be maghrib med tayammum.

Andre lærde ser på tayammum som en nødvendig handling man gjør for å gjøre Salah. Dvs. i eksempelet ovenfor, når tiden for maghrib har kommet og man har fått tilgang til vann så må man gjøre wudoo', fordi nå har du tilgang til vann og du mister din tayammum. De anser tayammum som en handling som man gjør ut av nødvendighet, så straks vann er tilgjengelig så er man ikke lenger ren og må man gjøre wudoo' for å be Salah. Meningen som Sheikhen følger er at tayammum er en erstatning for wudoo'. Tayammum er en substitutt for renselse med vann, ved å gjøre tayammum kan en muslim gjøre alle handlinger av tilbedelse hvor de ellers måtte gjøre wudoo', som f.eks. å be, utføre tawaf, resitere Koran osv. Dette er fordi Allah har stedfestet at tayammum er en erstatning for wudoo' og profeten ﷺ sa "... og ren jord har blitt gjort til en middel for å rengjøre oss"...

Når tayammum blir substitutt for vann

1. Når man ikke har tilgang på vann; enten man er hjemme eller på reise. Allah sier "... og når dere ikke finner vann i det hele tatt så gjør tayammum" (Al-Maaidah:6). Uansett hvor du enn bor eller er på reise så lenge du ikke finner vann så kan du gjøre tayammum.

2. Lite tilgang til vann; når du har tilgang til vann men det er så lite at det er kun nok til å drikke, lage mat, og andre nødvendige ting så kan man gjøre tayammum fordi i denne situasjonen så er det fare for at man vil gå tom for vann som igjen vil føre til at man selv eller familie og husdyr ender opp med å bli tørste.

3. Hvis det kan skade en; hvis man frykter at man vil ta skade av å gjøre wudoo' pga. en sykdom eller en skade, eller at det vil føre til at det utsetter helbredelsen til en person og lignende så kan man gjøre tayammum fordi Allah sier "... Men hvis dere er syke så gjøre tayammum..." (Al-Maaidah:6)

4. Sykdom; hvis man er såpass syk at man ikke har energi til å reise seg fra sengen fordi man blir svimmel og dårlig så kan man gjøre tayammum.

5. Frykt å bli syk; hvis man frykter at man blir veldig syk ved å gjøre wudoo' med kald vann og man har ikke mulighet til å varme opp vannet så kan man gjøre tayammum, fordi Allah sier "... og ikke drep dere selv.." (An-Nisaa':29). Vi har tidligere gått gjennom hvordan en sahabi var ute på reise med andre og hadde en våt drøm, neste dag når han skulle gjøre ghusl så spurte han sahaba om han kunne gjøre tayammum fordi han hadde et stor kutt på hodet og fryktet at det kalde vannet ville skade ham, sahaba sa at vann er tilgjengelig så han må bruke det, etter at han hadde brukt det iskalde vannet til å gjøre ghusl så endte det med at han døde, da sahaba fortalte dette til profeten så sa profeten ﷺ at det var nok for han å gjøre tayammum.

Sheikhen sier også et tilfelle hvor man har nok vann til å kun vaske noen kroppsdeler, i dette tilfelle så kan man vaske det man har nok vann til og resten gjør man tayammum. Så for

eksempel man har nok vann til å vaske hender, ansiktet, men ikke beina så kan man gjøre tayammum på beina. Fordi Allah sier ”.. Så frykt Allah så mye dere kan...” (At-Tahaabun:16)

Hvis man derimot har et åpent sår som gjør vondt når man stryker den over med vann så kan man gjøre tayammum på dette såret og fortsette resten av renselsen med å gjøre wudoo´ fordi Allah sier ”... og ikke drep dere selv..” (An-Nisaa´:29). Men hvis man har en bandasje, plaster eller gips over dette såret og det gjør ikke vondt ved å stryke over den med vann så skal man stryke over den med vann og ikke gjøre tayammum.

Hva skal man bruke når man gjør tayammum ?

Overflaten av hele jorden kan bli brukt til tayammum, enten det er jord, saltsletter, sand, og slike jordiske rene ting. Når det var tid for bønn og profeten ﷺ og hans sahaba pleide å gjøre tayammum med det jordet der hvor de skulle be (når vannet ikke var tilgjengelig) de tok aldri med seg ren jord for å gjøre tayammum i tilfelle dem ikke fant vann.

Hvordan skal man gjøre tayammum ?

Det er to måter å gjøre tayammum på, nedenfor er de to ulike metodene som begge er riktige å gjøre (hanbali)

Metode 1

1. Slå med begge håndflatene på ren jord/sand/saltsletter osv. med fingrene spredt, en gang
2. Så stryker man over ansiktet sitt en gang
3. Så stryker man høyre håndflate over venstre hånd og motsatt, en gang

Metode 2

1. Slå med begge håndflatene på ren jord/sand/saltsletter osv. med fingrene spredt, en gang
2. Så stryker man over ansiktet sitt en gang
3. Igjen slår med begge håndflatene på ren jord/sand/saltsletter osv. med fingrene spredt, en gang
4. Så stryker man høyre håndflate over venstre hånd og motsatt, en gang

Årsaker som ødelegger tayammum

- Det samme som ugyldiggjør wudoo´ (f.eks. det alt som kommer utav de to åpningene)
- Alt som fører til at man må gjøre ghusl, (f.eks. våt drøm, menstruasjon, postnatale blødninger)
- Tayammum er ikke tillat når vannet blir tilgjengelig
- Når din sykdom, skade osv. er over og du er frisk, så kan du ikke gjøre tayammum

Hvis man er i en situasjon hvor det er ikke tilgang til vann eller sand, jord, så kan man be i den tilstanden man er i, så kan man gjøre bønn uten wudoo´ eller tayammum. Fordi Allah beordrer ikke sjeler mer enn det de er i stand til å gjøre, og man må ikke gjøre denne bønnen på nytt senere når man kan gjøre wudoo´ eller tayammum fordi Allah sier ” Så frykt Allah i henhold til deres kapasitet” (Tahaabun:16) Profeten ﷺ sa ”Hvis jeg beordrer dere til å gjøre noe så gjør det så mye dere kan” (Bukhari og Muslim). Så en person som ikke har tilgang til vann eller ren jord kan be slik han.

Kapittel 12: Fjerning av urenheter

Sheikhen starter med å si at en muslim bør være fri for urenheter når han skal be, han skal passe på at hans klær og hans kropp og der han skal be skal være fri for urenheter. Allah sier i Koranen til profeten ﷺ "Og hold dine klær rene" (Al-Muddathir:4)

En gang kom en kvinne til profeten ﷺ og sa "Hvis noen oss får mensen på klærne, hva skal hun gjøre?" Så profeten ﷺ svarte " Hun bør (ta tak i det skitne stedet) og gni det og legge det i vann og gni det for å fjerne blodsporene, deretter helle vann over det, da kan hun be i det" (Bukhari og Muslim)

I utgangspunktet skal alle urenheter i Islam vaskes med vann, noen lærde sier at urenheter skal kun vaskes med vann. For eksempel vi har fått litt urin eller avføring på klærne så skal vi bruke vann til å rengjøre klærne, mens Abu Hanifa hadde en annen mening. Han sa at hvert eneste middel som kan rengjøre kan brukes til å fjerne urenheten, denne meningen har en tyngde. F.eks. en kjøkken spray, har ikke vann i seg, men en blanding av ulike kjemikalier med væske, så hvis man bruker det til å rengjøre noe så er det fullt lov eller hvis man skal bruke damp for å fjerne urenheter på klær er også lov.

Men som sagt i utgangspunktet skal man bruke vann, fordi Allah sier i Koranen " Og (Vi) har nedsendt til dere fra himmelen, vann som dere skal rengjøre dere med" (Al-Anfaal:11)

Urenheter kan deles i to kategorier

- Najasat 'Ayniyah – Selvet tingen er uren. Det er en urenhet som kan ikke rengjøres uansett, den kan ikke bli ren ved å vaske eller endre dens innhold, f.eks. avføring, urin, gris, villsvin, hund. Majoriteten av lærde mener at hele hunden er uren, til og med dens hår.³⁷
- Nasajat Hukmiyyah – Er en type urenhet som du rengjøre, enten med et middel (vann) eller ved endre dens innhold som vin. F.eks. du har tråkket i avføring, dette kan du rengjøre med vann.

Så en hver muslim må passe på å rengjøre seg fra urenheter. Hvis det er urenheter på jorden, bakken, gulvet så er det nok med for eksempel å skylle det bort med en bøtte vann. Dette er vet vi fra hadithen hvor en beduin som kom i moskeen og urinerte og sahaba ble sure og skreik på han så profeten ﷺ sa "la han være til han er ferdig, deretter beordret han sahaba til å skylle det stedet med en bøtte vann en gang".

Så det finnes urenheter som kan vaskes bort en gang mens andre må vaskes flere ganger inntil det blir rent og det gjelder alle urenheter utenom to ting. Noen lærde nevner griser, alt griser har vært bort i, enten med dens avføring, urin eller etterlat sitt hår så må dette

---

³⁷ Imam Malik mente at bare spytt til hund er uren, fordi da profeten ﷺ beordret muslimer til å vaske beholderen hvor en hund hadde slikket (hvor det var vann) så sa Imam Malik at urenhet gjald kun spyttet til hunden og ikke hele hunden og ibn Taymiyyah som er hanbali tok denne meningen at selvet hunden er ikke uren, bare dens spytt, avføring og urin som er urene.

stedet/tingen vaskes syv ganger, en gang med sand og seks ganger med vann for å rengjøre det bort. Det samme gjelder hunder. Profeten ﷺ sa ” Hvis en hund drikker vann fra en beholder til en av dere så la han vaske den syv ganger og den første med sand”.

Det som vaskes er generelt tre type ting.

- Dette er klembare ting, som klær som vaskes og deretter man presser ut vannet, altså tørker dem for at de skal være rene.
- Ikke klembare ting, for eksempel skinn som blir ikke like vått som bomull, da må du vaske på den ene siden også snu den og vaske på andre siden.
- Dette er ting som kan ikke bli vridd ut eller kan ikke snu dem , slike ting må bli vasket, deretter skrubbet og legge noe tungt på den inntil meste parten av vannet har tørket ut.

Hvis en urenheter har kommet på enten til ens kropp, klær, området han skal be på og lignende og denne urenheten er ikke lett synlig og veldig lite, men man vet at han har fått på seg f.eks. på buksene fra knærne og nedover så skal man i dette tilfelle vaske der man mistenker, altså fra knærne og nedover. Men hvis du er sikker på at noe urent traff buksene dine, men du klarer ikke finne det, siden det var veldig lite, så må du vaske hele buksen din, for da er du sikker på at du har fått bort urenheten.

Når det gjelder urinen til et spedbarn (gjelder kun gutter) som fremdeles ammes og spiser ikke vanlig mat (når han spiser egen mat gjelder det ikke) så trenger man kun å sprinkle vann på området han har urinert og det regnes som rent. F.eks. man tar et spedbarnet på fanget sitt og oppdager at han urinerer, så kan man ta litt vann og sprinkle den på ens klær og det regnes ut som rent. I motsetningen til jenter så må man vaske klærne som får urin på seg uansett om de ammer eller spiser egen mat. Lærde sier at siden jenter for mensene senere i livet, derfor skilte profeten ﷺ mellom gutter og jenter.

En gang kom Umm Qays Bint Mihsan til profeten ﷺ og sa ”Jeg tok med meg spedbarnet mitt (som ikke spiste vanlig mat enda på den tid) til profeten ﷺ som tok han og la på fanget sitt. Spedbarnet urinerte på klærne til profeten ﷺ så profeten ﷺ spurte noen for vann og sprinklet vann over det området (hvor spedbarnet urinerte) uten å vaske den”. (Bukhari og Muslim)

Alt som muslimer er lov å spise for muslimer, deres avføring og urin regnes som rene. I profetens siste hajj var han på sin kamel, og han var på sin kamel under hele hajj, selv da han gjorde tawaf så satt han på kamel. Lærde sier at du kan ikke styre en kamel og velge hvor den skal gjøre fra seg, så når profeten ﷺ gjorde tawaf rundt Kaba og dette området regnes også som moske så er det sannsynlig at underveis så gjorde kamelen fra seg. Drikke urin fra kamel er medisin, bevis for det er at en gang kom folk fra 'Uraynah som var syke og han sa til dem at de skulle blande kamels urin og melk som medisin, og det er ikke tillat å ta en uren ting som medisin. Så urin og avføring fra okser, lam, sau og andre dyr som er tillat for muslimer å spise regnes som rene. Det er også blitt berettet en autentisk hadith at før profetens moske ble bygget så pleide profeten ﷺ be på et sted hvor man hadde et avgrenset området med sauer, og han beordret sine sahaba til å utføre bønn på dette sted, og vi antar at sauer gjør fra seg, og allikevel profeten ﷺ ba der, det viser at det er rent.

Hva hvis dyr som er tillat for oss å spise drikker vann fra en beholder hvis skulle egentlig bruke eller etterlater noen rester? Dette regnes som rent i Islam. Hvis en ku drikker fra en vann beholder så går kuen så kan man fortsatt bruke vannet til å gjøre wudoo', selvfølgelig vi sier ikke at du skal drikke det vannet, men du kan gjøre wudoo' med den fordi det er rent. Men hva hvis det derimot var en esel (som er ikke tillat å spise), her regnes alt som eselet etterlater seg som urent, dvs. hvis eselet drikker fra samme beholder så regnes vannet som urent.

Nå skal vi se på andre ting som lærde har diskutert.

Katter

Hvis en katt spiser eller drikker fra en beholder så regnes det vannet/holderen som rent, fordi profeten ﷺ sa "Katt er ikke uren, det er en av de som går rundt dere hele tiden" (At-Tirmidhi)

Blod

Når det gjelder blod så må vi skille mellom blod som kommer ut av de to åpningene og resten av kroppen. Blod som kommer ut når man enten urinerer eller gjør fra seg regnes ut som urent og det er ingen uenighet om dette. Blod som kommer ut fra resten av kroppen, som neseblod, sår eller man kaster opp blod, her er det uenigheter blant lærde. Noen lærde sier at alt blod som kommer ut fra resten av kroppen er urent og de bruker et vers fra Koranen hvor Allah sier "Si (O Muhammad) jeg finner ikke i det som er åpenbart til meg, noe forbudt for den spisende som vil spise det, unntagen når det dreiser seg om selvdøde dyr eller utgytt blod eller svinekjøtt, for det er urent eller utidighet, det som er slaktet i andres navn enn Allahs. Men overfor den som er tvunget, uten å begjøre det eller overskride grenser, er din Herre visselig tilgivende, Barmhjertig. (An- 'am:146)

Lærde tar dette verset og sier at alt blod er urent, mens andre sier nei blodet er rent og verset som lærde ovenfor bruker handler om blod som fosser ut. Så hvis man har en sår og blod som kommer ut så er ikke det som er ment i verset, videre så bruker de også en hadith som er svak, hvor en sahabi i slagmarken av Khandaq (muslimer gravde en grøft rundt Madina) mens han hadde ble an truffet av en pil og ble truffet med flere piler men fortsatte å be. Dette viser at blodet er ikke urent, de bruker andre hadith hvor sahaba sprenget vorter de hadde og blodet kom ut. Men andre lærde og ibn Taymiyyah sier at blod som kommer ut av resten av kroppen er at det er urent, faktisk det er enighet blant lærde om dette, og denne enigheten blant lærde går tilbake til Imam Ahmad ibn Hanbal som var en av de strengeste når det gjald enighet blant lærde. Så når Ahmad ibn Hanbal sier det er enighet blant lærde så har det en tyngde i seg og blant disse lærde er det noen som sier at hvis det er litt blod så er man unnskyld, men hvis det er mye så må man vaske det bort.

Alkohol

Det finnes i dag f.eks. alkohol i parfymer og noen lærde anser alkohol som urent og siterer verset hvor Allah sier at "... khamr er rijs (urent) og handlinger av shaytan så hold dere unna den (5:90), og khamr er alkohol og dermed urent. De fire lovskolene mener at alle form av alkohol er urent, mens lærde utenfor de fire lovskolene sier at alkohol er rent og verset ovenfor som forbyr alkohol, hvor ordet "rijs" blir brukt betyr ikke at det alltid er urent, det

kan være en handling som man avskyr/ufin, så alt som Allah har forbudt oss betyr ikke er urent .

Sæd (gjelder menn)

Noen sier at det er urent og andre at det er rent. De som sier at når sæden fosser ut ved nytelse (ikke pga. sykdom, frykt) er urent så argumenterer de for det fordi sæden kommer ut fra samme kanal som urin, derfor er den urent. Andre sier den er rent fordi sæden kommer den ut så rengjør den kanalen og de bruker hadith til Aisha hvor hun pleide å ta klærne til profeten ﷺ som hadde rester av sæd og hun pleide å gni tøy mot hverandre og fjerne det på den måten og profeten ﷺ brukte tok på seg disse klær for han gikk for å be, hadde sæd vært urent så hadde Aisha istedenfor vasket det bort. Meningen som sier at sæd er urent er veldig svak.

Al – Mayta

Dette er som er dødt av naturlige årsaker eller har blitt drept uten å ha vært slaktet, dette er urent, unntak er mennesket. Fordi profeten ﷺ sa en muslim blir ikke uren, i hans liv eller etter hans liv. Noen lærde sa dette gjelder kun muslimer, mens en annen mening sier at når en kafir dør er ren, mens de som mener at kuffar er urene bruker verset ”Sannelig mushrikin er urene” (9:28). Mens andre lærde sier at dette verset gjelder deres tro, for hvis mushrikin var urene og en muslim som kan gifte seg med en mushrikin måtte vaske seg hver gang han f.eks. rørte kona si. Så en muslim eller en kafir, når de dør så er deres kropp ren. Det er to ting som er dødt kan en muslim spise, dette vet vi fra hadithen til profeten. Han ﷺ ”Det er to typer dødt kjøtt og to typer av blod som har blitt gjort tillat for oss; gresshopper og fisk (alle typer).....”

Hvis man finner en dødt dyr så er håret til dyret rent, fordi i utgangspunktet håret er dødt, men da må du klippe den av. F.eks. ull til en sau man klipper med en maskin.

Insekter som ikke har blod i seg, for eksempel fluer, mygg og andre små, så når man slår på dem du får ikke blod på deg og de som har blod regnes heller ikke ut som urene, fordi profeten ﷺ sa i en hadith ”Hvis en flue faller på en av deres vannbeholder, så bør han dynke den i vann beholderen også kaste den” (Bukhari og Muslim). Hva med insekter som lever i kloakker eller i urene steder som kakerlakker eller larver? Disse insekter blir regnet som urene.

Kroppers deler til et dyr (som er levende) som har blitt kuttet av regnes som urene (gjelder dyr muslimer kan spise). For eksempel ørene, halen eller andre lemmer til et dyr som har blitt kuttet av blir det som er kuttet av regnet ut som uren. Fordi profeten ﷺ sa ” Alt som har blitt kuttet av et dyr mens den levende, så har den tingen blitt urent”.

Alle dyr som vi kan spise når vi har slaktet dem og tar av skinnen deres så er regnes skinnen som rent, men hva med allerede døde dyr som tar av skinnen? Dette skinnen er dødt og urent, men gjennom garving kan man gjøre den til rent. Hadith Maymuna hvor profeten passere en død geit og han ﷺ sa kan ikke dere dra nytte av dens ubehandlede skinn? Så sahaba sa at den er dødt (uren) og profeten ﷺ sa at hvert skinn som blir garvet blir rene. Derfor noen lærde sa at de dyrene vi kan spise og de dyrene vi ikke kan spise (gris, dyr, løver, tigre osv.) at det omfatter alle dem, altså du kan ta av skinnen og garve den så blir det rent, mens andre lærde sa at dette gjelder kun dyr vi kan spise (ku, lam, osv.)

Al- Istihaala

Dette er når en urenhet går gjennom en prosess som gjør at den blir om til et ny ren ting. For eksempel alkohol regnes som urent av de fire lovskolene men når den går gjennom en prosess blir til eddik som igjen er rent. Eller gelatin fra griser, kuer som går gjennom en kjemisk prosess hvor den kommer ut som et nytt produkt blir rent, mens noen lærde er uenige i det. Så for å være på den sikre siden så bør man holde seg til gelatin som har blitt tatt fra dyr som er halal slaktet. Lærde som Ahmed ibn Hanbal (en av hans meninger) Abu Hanifa, ibn Hazm og ibn Taymiyyah sier at urenhet som går gjennom en prosess kan bli ren. Ibn Taymiyyah nevner at da noen sahaba flyttet til Irak så pleide de å spise ost fra perserne og perserne brukte i ost fett fra dyr for å gi den smak og perserne på den tid var ikke muslimer så ibn Taymiyyah mente at det var tillat, hvis restene til en urenhet, f.eks. dens lukt, smak, farge har blitt forandret så er det rent.

Kapittel 13: Menses og postnatale blødninger

Dette kapittel regnes om en av de viktigste innenfor fiqh, derfor har lærde i hadith og fiqh skrevet eget kapittel om dette i sine bøker. Dette emnet er en av de vanskeligste for lærde å studere og lære og kjenne til dens kjennelser og lover innenfor fiqh. Imam Nawawi en shafi'i lærd regnes som en av tungvektene i shafi'i lovskole, i hans bok majmoo' sharh muhaddab så snakker han om dette emne i mer enn 200 sider og han sa på slutten at alle emner og problemstillinger er nevnt eller tatt opp, og at det er en god del vanskelige ting i dette emne. Grunnen til dette er fordi i emnet menstruasjon så finner man mer enn 100 hadither som er direkte knyttet til dette emne og 100 andre hadither som er knyttet til de første 100 hadithene, og av disse 200 hadithene så er lærde uenige om dens autenticitet, noen anser dem som autentiske og andre som ikke autentiske. Det finnes noen lærde som har samlet en hel bok om dette emne, som Imam Daarimi. Når lærde snakker om menstruasjon så snakker de om den fra to vinkler, den første er selvet menstruasjonen hos kvinner, for eksempel hvor lenge de varer, minste periode for menses, den tiden kvinnen er ren osv., den andre retningen er alle under emne til menstruasjon som er relatert til den, for eksempel bønn, å faste, hajj og umrah som krever at kvinnen er ren, eller en mann som er gift må vite hva som er lov og ikke lov når han skal være intim med sin kone, skilsmissten skal ikke se mens kvinnen har menstruasjonen, etter hun har blitt skilt så må hun vente 3 måneder eller tre måneder. Derfor har lærde viet et helt kapittel om dette.

Menstruasjon

I det arabiske språket, er al hayd (menstruasjon) noe som flyter, arabere sier at "dalen begynte å flyte" altså at vannet i dalen begynte å flyte. Så de brukte ordet "hayd" med den likheten at blodet fra kvinnen flyter ut. Hayd hos lærde, det er et blod som kommer ut fra livmoren til kvinnen naturlig på en viss periode, utenom sykdommer og fødselsblødninger.

Når starter menstruasjonen for første gang?

Når jenten er 9 år og får hun vaginale blødninger så regnes den som menses, egenskaper som tykk væske, lukter vondt, mørk farge. Kun jenter som har nådd 9 år får menstruasjon og de bruker en beretning av Aisha hvor hun sier "Når en jente blir 9 år så er hun en kvinne" og en kvinne får menstruasjon vanligvis så noen lærde bruker den som er berettet i Tirmidhi, så når hun er 9 år og får blødninger og egenskapene til blodet er slik vi har beskrevet ovenfor så regnes det som menstruasjon. Men får hun blødninger før hun er 9 år regnes det ikke som menstruasjon.

Et annet bevis, vanligvis når jenter begynner å få menses er 9/10 år så minste alder er da 9 år. Så når vi har fått vite at menses til en kvinne har en start så betyr det at den må også ha en slutt, fordi Allah sier surah Talaq "Og de kvinnene som ikke har fått menses" dvs. en viss periode har ikke kvinne menses så når hun når et viss alder får hun menses og det kan hende hun får ikke den resten av livet, men hvis den har en start må det ha en slutt. Allah sier "Og de kvinnene som har mistet å få menses" det viser at hayd har en slutt.

Derfor har lærde diskuterte, når kan vi si at kvinnen får ikke lenger menses. Noen lærde sier 60 år noen sier 50 år. De bevisene de bruker, problemstillingen med hayd er at bevisene lærde bruker så ser vi at de bruker gjennom erfaringer som er relatert til dem, deres taner, koner, osv. I koran og Sunnah nevner Allah eller profeten at det blir nevnt når en kvinne begynner å få menses og når hun slutter å få menses. Derfor har noen lærde gjort det klart at starten og slutt på menses har ikke noen grense, den er ikke tidsbegrensing. Som Sheikh

Uthaymeen, også ibn Taymiyyah sier at mensesyklusen har ikke en start eller en slutt. Fordi kvinner er forskjellige fra land til land, landsby til landsby, varme og kalde land, alt dette har mye å si. Så det finnes ikke en spesifikk alder når kvinner begynner å få mensesyklusen og når hun slutter å få den. Den er knyttet til miljø, været og andre årsaker. Sheikh Uthaymeen sier at når man ser de store uenighetene i vår religion om dette emne så blir man forvirret, og vår religion er en lett religion, og profeten ﷺ valgte alltid den letteste alternativet når han ble presentert med to. Det å si at en kvinne har en alder når hun får og slutter å få blir feil, fordi det er jenter i dag som får mensesyklusen når de er til og med 7 år. Når det gjelder hadithen hvor Aisha sier at en jente blir en kvinne når hun er 9 år er ikke autentisk og ikke svak heller, Tirmidhi sier at den er ikke autentisk så man kan ikke bruke den som et bevis.

Her er det viktig å påpeke en ting. "En jente som blir 9 år gammel blir en kvinne" vil det si at man kan gifte seg med henne da, siden hun er kvinne? Profeten ﷺ skrev ekteskapskontrakt med Aisha da hun var 6 år og fullførte kontrakten da hun var 9 år. Her er det viktig å vite at Koran eller Sunnah har ikke kommet med konkret alder for når man skal gifte seg. Koran og Sunnah oppfordrer til å gifte seg, men forteller ikke aldersgrensen fordi den kan variere. Da profeten ﷺ giftet seg med Aisha så var det ingen av araberne som kritiserte han for det, fordi det var normen på den tiden. I vår tid så vil man finne folk som har bestemødre som giftet seg da de var 13 år, så hva med 1400 år tilbake? I våre tider er det ikke normen, da en av brødrene i Madina spurte Sheikh Ubayd Al Jabiri om dette så sa sheikhen at han har en datter som er 18 år som fremdeles leker med dukker, er hun da klar til å gifte seg, nei så klart. Aldersgrensen vil forandre seg gjennom tid og sted, det som er normen i Norge er ikke nødvendigvis i andre land.

Samme gjelder omskjæring av kvinner, dette er ikke noe Allah eller profeten har oppfordret, faktisk så er dette noe som går tilbake helt til Faraos tid. Dette var en norm og en tradisjon som fantes før Islam, men da Islam kom så satt de en begrensning på det. Da en av konene til profeten ﷺ skulle omskjære en liten jente så sa profeten ﷺ "Ikke skjær helt av alt, så en kvinne kan også føle nytelse", ikke som de gjør i Afrika og i det arabiske halvøya hvor de skjærer av mye, som fører til at kvinnen føler ingenting under samleie. Folk sier i dag at omskjæring av kvinner er en del av Islam, dette er feil. Når det gjelder menn så ja, hvor noen lærde har sagt at det er anbefalt mens andre sagt at det er obligatorisk. Når det gjelder kvinner så sier noen lærde at det er tillatt og de prøver å sammenligne med menn, problemet er at å sammenligne her blir feil fordi det finnes ikke fellestrekk mellom mann og kvinne.

Samme med ekteskap, dette var noe som fantes før Islam, men Islam satt noen begrensninger. Så Allah og profeten satt aldri en aldersgrense på når man skal gifte seg fordi den varierer hele tiden ut ifra hvor man befinner seg.

Gravide kvinner får ikke menstruasjon. Så når en gravid kvinne får vaginale blødninger så er ikke det mensesyklusen. Det finnes noen lærde, og blant dem er hanabila som sier at noen kvinner kan hende får allikevel mensesyklusen, men når vi ser Allah snakke om deres iddah (forskrevet periode) når en mann skiller seg fra en gravid kvinne, hvor lenge er hennes iddah (perioden som vanligvis er tre menstruasjoner, hvor en mann har lov å trekke tilbake sin skilsmisse), Allah sier "Og for de som er gravide, deres iddah er inntil de føder barnet" (Al-Talaaq 65:4). Hvis en mann f.eks. skiller sin gravide kone i natt, og i morgen hun føder er hun ut av iddah, dvs. at hun kan for eksempel gifte seg etter en uke, og man kan ikke ta henne tilbake som sin

kone, hvis han vil ta henne tilbake så må han spørre hennes hånd av hennes wali og betale mahr, akkurat som han har gjort første gang da han giftet seg, men hvis han ville ha henne tilbake i hennes iddah så unne han tatt henne tilbake uten å spørre om hennes hånd og betale mahr, dette telles som han har skilt henne en gang. Så en gravid kvinne kan aldri få mensesbløddingen, hvis hun får blødninger så er da vaginale blødninger og ikke mensesbløddingen.

Hvor lenge varer minimum menstruasjon?

- En god del lærde av fiqh sier at den varer i 24 timer, altså en dag og en natt. Som vil si at hvis en kvinne har mensesbløddingen i 12 timer så regnes det ikke ut som mensesbløddingen, men som vanlig blødning,
- Andre mener at den varer i 3 dager, så regner de ikke en blødning som mensesbløddingen hvis den varer i 1 eller 2 dager.
- Den tredje meningen sier at det finnes ikke en begrensning på hvor lenge den varer, kanskje en halv dag eller mer. Dette er inshaAllah den sterkeste meningen, dette er meningen til Sheikh Uthaymeen og til ibn Taymiyyah. Sheikh Uthaymeen har en liten bok som heter "De naturlige blødninger hos kvinnen" hvor han forenkler dette emnet.

Lærde av Maaliki, Dhahiriyyah og ibn Taymiyya sier at hvis blodet kommet ut av livmoren til kvinnen og den har egenskaper til menstruasjon (tykt blod, lukter vondt, mørk i fargen, tørker ikke) så er de enige at det ikke finnes noe begrensning på hva som er den minste perioden for menstruasjon. Denne meningen lener seg på qiyas, altså, man sammenligner med det som er ligner på det, i dette tilfelle som er postnatale blødninger. Når det gjelder postnatale blødninger så er lærde enige at fødselsblødninger kan være maksimum 40 dager men de er også enige at det ikke finnes noen begrensninger på hva som er minste perioden for fødselsblødninger.

Hvor lenge varer maksimum menstruasjon ?

- Mange av lærde av fiqh har sagt at mensesbløddingen varer max 15 dager, og alt over det regnes som istihaadah (vaginale blødninger)
- Noen lærde sa max 13 dager og alt over det regnes som istihaadah (vaginale blødninger)
- Andre lærde som ibn Taymiyyah og ibn Uthaymeen sier at det finnes noe maksimum for mensesbløddingen, hvis blodet har egenskapene til mensesbløddingen så regnes det som mensesbløddingen enten det er mye eller lite. Dette er inshaAllah den riktige mening.

Men en ting er sikkerhet, at mensesbløddingen kan ikke fortsette i all evighet, fordi Allah sier i Koranen "De spør deg om mensesbløddingen, si til dem at der er en adha (en skadelig ting for mannen ved å ha samleie mens hun har mensesbløddingen) så hold dere unna deres kvinner når de har mensesbløddingen og ikke kom nær dem før de har blitt rene (fra mensesbløddingen og har gjort ghusl)". (Baqara:222)

Det betyr ikke at man skal holde seg unna kvinner helt, men å ikke komme nær stedet der blodet kommet ut, hennes urenhet er kun begrenset til hennes kjønnsorgan. En dag da profeten ﷺ gjorde i'tikaf i profetens moske så sa han til Aisha gi meg en kam, da hun skulle gi profeten ﷺ en kam så sa hun "Jeg har mensesbløddingen" og profeten ﷺ svarte "Din menstruasjon er ikke i din hånd". Dette viser at urenheten er kun begrenset til kjønnsorganet. En annen hadith berettet i Sunnan Abi Dawud av Umm Salama (profetens kone). En kvinne kom til

henne, og denne kvinnen hadde en sykdom hvor hun fikk vaginale blødninger (ikke mensen) og hun sa at jeg har konstant blod som kommer ut, så mye ut at hun klarer ikke skille mellom hva som er mensen og hva som er vaginale blødninger så hun spurte profeten ﷺ og han ﷺ sa til kvinnen "Gå tilbake til de dagene og nettene du pleide ha mensen hver måned (mensen syklus) før dette skjedde, ikke be i den perioden, og blør du over den perioden så gjør ghysl, ta en tørkle rundt deg og be".

Kvinner har en menstruasjon syklus, fordi det er samme syklus som går hele tiden hver måned, så de kan på forhånd vite når mensen kommer. Fleste av kvinner får mensen en gang i måned.

Majoriteten av lærde mener (majoriteten kan ta feil) mensen kan være maksimum 15 dager, og de bruker en hadith hvor profeten ﷺ sier "En av dere (kvinner) sitter halvparten av sitt liv uten å be" og halvparten av en måned er 15 dager, men så når du går tilbake i fiqh så ser man at mange lærde av fiqh nevner denne hadithen men mange lærde av hadith har prøvd å finne denne hadithen men finner ikke den. Hadithen opphav finnes ikke, ibn Hajar, ibn Kathir, imam Nawawi, ibn Jawzi og flere finner ikke opphavet i hvilken som helst samling, ibn Hajar sier faktisk at den har ikke opphav i det hele tatt. Det finnes noen som hevder at denne hadithen er berettet av ibn Abi Hathim AL Busti i hans bok As Sunnan som er en kjent lærd innen for Jarh wa Ta'dil i hadith, han har bøker i tafsir og hadith. Men ibn Hatim har ikke en bok som heter As Sunnan og han er ikke Busti men ibn Abi Hatim Ar Raazi. Så den hadithen har ikke et opphav det er bare noen lærde av fiqh som nevner den. Og de prøver å komme med hadith som er ikke helt klare, men som kan støtte deres mening at mensen kan være i 15 dager.

Men hvor lenge varer mensen vanligvis?

Hadith til Hama bintu Jarhu, hun kom til profeten ﷺ og hadde vaginale blødninger og hun kunne ikke skille det fra mensen så profeten ﷺ at hun skulle sitte 6 eller 7 dager. Vanligvis i dag så varer mensen 6-8 dager.

Hvor lenge varer perioden når kvinne er ren fra menstruasjon?

Igjen så finnes det ikke begrensinger, hvor mange dager på hun kan være ren. I sahih Bukhari så nevner Bukhari at Ali ibn Tālib og Al Qadi Shurayh, de nevner at en kvinne i deres tid hadde mensen 3 ganger i løpet av en måned.

Grunn til at vi går gjennom disse tingene er fordi Sheikh Salih Fawzan ikke tar opp disse tingene i hans bok. Det er svært viktig at menn kjenner til disse tingene for en dag du skal være en ektemann og far og du har ansvar hjemme, faktisk hvis din kone kan ikke disse kjennelsene som hva Allah og Profeten ﷺ sier om dette så er det ditt ansvar å lære det og lære det bort til din kone og din datter.

Sheikh Salih Fawzan starter med verset fra surah al Baqara "Og de spør deg om mensen, si at det er skade i det for mann og kvinnen, hold dere unna kvinnen, og ikke kom nær dem (samleie) inntil de blir rene og når dere skal være intime med henne så vær intim slik som Allah har beordrer til å gjøre, sannelig Allah elsker de som omvender seg mye til Allah og elsker de som er renslige" .

All Hayd er naturlige blødninger som kommer fra livmoren i visse perioden og Allah har skapt dette blodet som mat for egget som skal vokse i livmoren, faktisk når blodet kommer ut så er den tykt fordi den inneholder blod og vev, når egget kommer ut av eggstokken og inn i livmoren så fester den seg og venter på at sæden skal komme, når den ikke blir befruktet så kaster livmoren det blodet og vevet som har blitt laget ut av livmoren, derfor kommer blod ut av kvinnen.

Når en kvinne er gravid så får hun ikke menstruasjon. En kvinne som har mensesen kan ikke faste eller be fordi profeten ﷺ sa til Fatima bint Abu Hubaysh " Avstå fra bønn når mensesen perioden begynner" faktisk hun synder når hun ber mens hun har mensesen.

Når hun blir ren og fri fra mensesen så skal hun ta igjen de dagene hun har gått glipp av ramadan, men ikke ab bønn, Aisha sa da profeten ﷺ levde ble vi beordret av ham å ta igjen de dagene vi mistet av fasten (når vi hadde mensesen) men ikke bønn. En dag kom en kvinne til Aisha og spurte hvorfor må vi ta igjen fasten og ikke Salah, så sa Aisha er du en haruriyyah? (dette var navnet til khawarij som ikke anså sunnah som et kilde i islam) og hun sa nei og Aisha sa "Da profeten levde og vi hadde mensesen og ble rene så beordret han ikke oss til å ta opp Salah.

Det finnes en del folk i dag som gjør narr av lærde som sier at "dem underviser og lærer bort om menstruasjon og postnatale blødninger, mens muslimer dør og blir drept, dette er lærde av mensesen og postnatale blødninger". Opphavet av dette går tilbake til Mu'tazila, de var de første som kalte lærde for lærde av mensesen og postnatale blødninger, så lærde som ikke støttet deres idelogi og tankegang fikk stempel "lærde av hayd og nifas".

Sheikhen fortsetter med å si at en kvinne som har mensesen har ikke lov å gjøre tawaf og bruker hadith i sahih Bukhari da profeten ﷺ var ferdig med hajj og skulle gjøre siste tawaf før man forlater Makka så kom Aisha gråtende til profeten ﷺ og profeten ﷺ "Har du fått menstruasjon?" og Aisha sa "Ja" så profeten ﷺ sa at hun skulle gjøre alt utenom tawaf. Derfor en kvinne som har mensesen har ikke lov å gjøre tawaf.

Sheikhen sier videre at en kvinne som har mensesen ikke skal lese koran fra mushaf og ikke fra det hun har pugget eller lese fra mushaf uten å ta på den, og ikke være sittende i moskeen, hvis hun må krysse moskeen kan hun gjøre det men ikke være sittende der. Det er forbudt for hennes mann å være intim med henne inntil mensesen er over og hun har vasket seg. Lærde er enige at det er forbudt for en mann å ha samleie med sin kone når hun har mensesen, faktisk har ibn Abbas berettet at boten (skal gis til fattige) for å ha samleie med en kvinne mens hun har menstruasjon så er en halv eller en hel dinar av gull. Men å være intim uten samleie er lov, Aisha fortalte at profeten ﷺ sa til Aisha ta et håndkle rundt hennes midje også var profeten intim med henne, derfor har lærde sagt at mannen kan være intim med sin kone så lenge hun dekker til området mellom knærne og navlen. Noen lærde sier at så lenge kjønnsorganet sier at så lenge kjønnsorganet er dekket så kan man være intim, mens andre lærde sier at hvis man er f.eks. nygift eller man har dårlig kontroll på seg så må kona dekket seg mellom navlen og knærne så kan de være intime uten å ha samleie, men hvis man har god kontroll på seg så trenger ikke kona dekke til kjønnsorganet sitt og man kan være intim uten å ha samleie. Så de kan kysse, ta på og lignende men ikke ha samleie.

Sheikhen sier videre at det er ikke lov å skille sin kone inntil hennes mensesen er over. I sahih Bukhari så kom Omar en dag til profeten ﷺ og sa at hans sønn hadde skilt seg fra sin kone mens hun hadde mensesen så profeten ﷺ sa at han skulle ta henne tilbake og skille seg når hennes menstruasjon er over. Her har lærde uenigheter, hvis man skiller seg fra sin kone mens hun har mensesen telles det som en skilsmisse eller ikke og forblir det i kapittel av skilsmisse. Men det er ikke å skille seg fra sin kone mens hun har mensesen. Visdommen bak dette er at når kvinnen har mensesen så får de smerter, de opplever kramper, sterke humørsvinger, faktisk hun kan oppføre seg som en helt annen kvinne enn det du er vant med, derfor skal du heller vente til hennes mensesen er over også skille deg.

Når kvinnen er fri fra mensesen så stopper hennes blødninger, og tegnet på det er en hvitaktig veske som kommer etter blødningene, men det gjelder ikke en hver kvinne, men det er vanligvis.

I en hadith så beretter Umm 'Atiyyah sa "Når blødningen hadde stoppet så pleide vi ikke bry oss om det gule og brune som kommer ut etter blødninger".

Deretter snakker sheikhen om en ting som mange søstre er ikke klar over. Kvinnen som har mensesen eller postnatale blødninger, hvis blodet slutter før Maghrib, så må hun be Dhuhr og 'Asr, hvis blodet stopper før fajr så må hun be maghrib og Isha. Sheikhen siterer ibn Taymiyyah som sier "Derfor har majoritet av lærde som Malik, Shafi'i, Ahmad sagt at hvis en kvinne som har mensesen hvor hennes mensesen stopper før dagen tar slutt (før maghrib) må hun be Dhuhr og 'Asr, og hvis hun blir ren før natten tar slutt (før fajr) så må hun be maghrib og Isha. Dette har blitt berettet av Abdur Rahman, Abu Hurayrah og ibn Abbas.

En annen ting sheikhen snakker om er hvis kvinnen får mensesen eller postnatale blødninger før hun skulle gjøre bønn i dens tid, den riktige meningen er at hun er unnskyld og skal ikke ta den igjen etter at mensesen har stoppet. Hvis tiden for bønn har kommet, f.eks. 'Asr har kommet inn og hun fikk mensesen/fødsels blødninger før hun bedde, i følge meningen til sheikhen så trenger ikke hun å ta opp igjen denne bønnen selv om hun nådde tiden, hun blir unnskyld siden hun fikk mensesen/postnatale blødninger, dette er gyldig unnskyldning.

Al Istihaadah

Dette er vaginale blødninger som ikke er mensesen eller fødselsblødninger. Sheikhen sier at vaginale blødninger er en blod som renner ut av kvinnen av en blodår som heter på arabisk "Al-'Adhil". Dette kan skape problemer og forvirringer for en kvinne fordi blodet ligner på mensesen blod og det blir vanskelig å skille mellom mensesen og istihaadah, spesielt med tanke på at man regnes som ren hvis han har sistnevnte. Kvinner som har vaginale blødninger er tre typer. Dette er også meningen til ibn Taymiyyah.

1. En kvinne som har en vane for mensesen, hvor hun får den på samme tid hver måned, i et viss antall dager, enten det er i starten, midten eller på slutten av måneden, hvor hun blir kjent med sin syklus. Så skal hun forholde seg til dette, og får hun vaginale blødninger utover det så regnes det ikke som mensesen og da kan hun både be og faste. F.eks. en kvinne får alltid mensesen de første 6-7 dagene i måneden, på denne tiden så skal hun verken be eller faste, når mensesen er over og hun får vaginale blødninger før nesten mensesen syklus kommer så regnes det blodet som urent, men hun kan fremdeles be og faste, fordi dette er ikke mensesen men Istihaadah.

Profeten ﷺ sa til Umm Habiibah "Bli sittende (ikke be, faste) i de antall dager du pleide å få mensesen din før, deretter gjør ghusl og be (Muslim). I en annen hadith så sier profeten ﷺ til Fatima bint Abu Hubaysh "Blodet som kommer ut kommer fra blod året, det er ikke menstruasjon, hvis din mensesen kommer så avstå fra bønn" (Bukhari og Muslim)
Fatima Bint Abu Hubaysh hadde en vane før hun fikk vaginale blødninger, hun viste hvilken dager hun får mensesen, så når de dagene kommer så skal hun ikke be eller faste, når de er over så gjør hun bare ghusl og ber. Så dette gjelder for kvinner som har en fast syklus som de har hver måned.

2. Dette er en kvinne som ikke har bestemte tidspunkter for når hun får mensesen, hvor i en måned så starter den i begynnelsen og neste måned kanskje i midten eller på slutten. Hennes menstruasjon kommer i forskjellige tider og dager. I hennes tilfelle så kan hun skille hva som er vaginale blødninger og mensesen ut ifra egenskapene til blodet som kommer ut. Hvis det er mensesen så er blodet tykk, har sterk lukt og mørk farge, mens vanlig vaginal blødning er rød, uten sterk lukt og har ikke egenskapene til mensesen blod. Da må hun se ut i fra blodet om det er mensesen eller ikke, er det mensesen så må hun holde seg unna bønn og fasten ellers er det Istihaadah og hun kan gjøre ghusl og be eller faste. Profeten ﷺ sa til Fatima Bint Abu Hubaysh " Blodet til menstruasjon er svart som kan bli gjenkjent så avstå fra bønn, hvis det er et annet blod så gjør wudoo' så kan du be" (Abu Dawud, Nasai).

3. Dette er kvinner som har ikke vanlig syklus og hun har mye blod som flyter ut som hun ikke kan skille om det er mensesen eller ikke. En slik kvinne må avstå de bønn og fasten i 6-7 dager, fordi det er normen til kvinner, det betyr ikke at hun kan velge selv om mellom 6 eller 7 dager, men hun må se an på kvinner som hun omgås og avstå fra bønn og fasten i den perioden de får mensesen, enten det er 6 eller 7 dager.

Profeten ﷺ sa til Hamnah Bint Jahsh som fikk mye vaginale blødninger "Vaginale blødninger er kun en impuls/støt fra Shaytan, så du må telle 6-7 dager som mensesen, deretter gjøre ghusl, så når du har blitt ren kan du be og faste i 23-24 dager, dette er nok for deg også gjør du slik som kvinner som får mensesen gjør(altså igjen i 6-7 dager avstå fra bønn og fasten)". (Tirmidi)

En annen ting er at det er lov for en mann å ha samleie med sin kone når hun har vaginale blødninger, så lenge det er ikke mensesen eller postnatale blødninger og så lenge hun ikke får smerter pga. samleien.

Obligatoriske handlinger når en kvinne opplever istihadah.

1. Hun må gjøre ghusl når hennes estimerte periode for menstruasjon er over som nevnt ovenfor.
2. Hun må vaske kjønnsorganet sitt før hver bønn, bruke en bind eller noe lignende slik at blodet ikke rennet ut eller at bindet faller, deretter gjøre wudoo' for hver bønn. Profeten ﷺ sa "Hun må avstå fra bønn når hun har mensesen, deretter gjøre ghusl så kan hun be igjen" (Abu Dawud, ibn Majah, Tirmidhi)

Om vinteren kan det være vanskelig for kvinner å vaske seg nedentil hvis man har ikke tilgang til varmt vann. I dette tilfelle sier lærde at hun kan vente til en bønn er nesten over

og vaske seg nedentil, gjøre wudoo' og utføre bønnen også neste bønn som kommer rett etter. For eksempel det er 10 minutter til Asr, da kan hun vaske seg nedentil, gjøre wudoo' deretter be Dhuhur, så når hun er ferdig så er det mest sannsynlig at tiden for Asr har kommet inn og da kan hun be Asr, samme kan hun gjøre med Maghrib og Isha.

Postnatale blødninger

Dette er den tredje typen av de blødninger som kvinner får. Lærde sier at som gjelder mens en gjelder også postnatale blødninger, så en mann kan være intim med sin kone som har postnatale blødninger uten å ha samleie. Hun kan ikke faste, be, bli skilt av sin mann, utføre tawaf, resitere Koran fra mushaf, eller være værende i moskeen. Når postnatale blødninger er over må hun gjøre wudoo', og ta igjen dagene av fasten, men ikke bønn, akkurat som kvinner som har hatt mens.

Hva er nifas?

Dette er blodet som livmoren slipper ut etter fødselen, det er blodet som er igjen av graviditet, de fleste lærde sier at den varer maksimum 40 dager, altså etter 40 dager regnes det som vaginale blødninger, men alle lærde er enige at den ikke har et minste krav, bare en øvre grense (40 dager). Tirmidhi sier at lærde av sahaba og etter dem har enighet at en kvinne som har fødsels blødninger skal avstå fra bønn i 40 dager, hvis hun blir ren før det så skal hun vaske seg og begynne å be og andre ting som var forbudt mens hun hadde postnatale blødninger.

Hvis en gravid kvinne opplever spontantabort og det som kom ut har en skikkelse av et menneske, hvis det er blod som følger etter det, regnes det som postnatale blødninger, det tar vanligvis 3 måneder for at barnet får en menneskelig skikkelse, så hvis hun mister barnet sitt mens den har menneskelige skikkelse, og det kommer blod etter det så regnes det som postnatale blødninger. Men hvis hun opplever spontantabort og det er kun et kjøtt klump som kommer ut, og ikke en skikkelse av menneske så regnes ikke blodet som kommer ut som postnatale blødninger, så hun kan faste, be osv.

NB! Noen kvinner kan ta medisin for å forhindre at hun får mens så hun kan faste i Ramadan eller gå på hajj. Slike medikamenter er tillat å bruke så lenge de forhindrer blod en viss periode, men forbudt hvis de forhindrer mens for alltid. Hvis en kvinne skal ta medikamenter som forhindrer mens for alltid må hun spørre tillatelse fra sin ektefelle først, fordi dette forhindrer at hun blir gravid.

Dette var et kort sammendrag om hayd og nifas, men den trenger mye mer plass for å gå gjennom detaljene.